

Gemeentelijke Administratieve Sancties

Algemene Directie
Veiligheids- en Preventiebeleid

FOD Binnenlandse Zaken

.be

Inhoudstafel

• Voorwoord.....	2
• 13 MEI 1999. - Wet tot invoering van gemeentelijke administratieve sancties	3
• 7 JANUARI 2001. - Koninklijk besluit tot vaststelling van de procedure tot aanwijzing van de ambtenaar en tot inning van de boetes in uitvoering van de wet van 13 mei 1999 betreffende de invoering van gemeentelijke administratieve sancties	9
• 7 MEI 2004. - Wet tot wijziging van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming en de nieuwe gemeentewet	11
• 17 JUNI 2004. - Wet tot wijziging van de nieuwe gemeentewet	13
• 17 JUNI 2004. - Wet tot wijziging van de nieuwe gemeentewet Erratum.....	18
• 5 DECEMBER 2004. - Koninklijk besluit houdende vaststelling van de minimumvoorwaarden waaraan de gemeenteambtenaren moeten voldoen, zoals bepaald in artikel 119bis, § 6, tweede lid, 1 ^o van de nieuwe gemeentewet	19
• 3 JANUARI 2005. - Omzendbrief OOP 30bis aangaande de uitvoering van de wetten van 13 mei 1999 tot invoering van gemeentelijke administratieve sancties, van 7 mei 2004 tot wijziging van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming en de nieuwe gemeentewet en van 17 juni 2004 tot wijziging van de nieuwe gemeentewet.....	21
• 17 MAART 2005. - Koninklijk Besluit tot vaststelling van de inwerkingtreding van de wet van 17 juni 2004 tot wijziging van de nieuwe gemeentewet.....	54
• 20 JULI 2005. – Wet houdende diverse bepalingen	55
• 10 NOVEMBER 2005. – Omzendbrief OOP 30ter waarbij uitleg verschaft wordt bij de wijziging van artikel 119bis van de Nieuwe Gemeentewet krachtens de wet van 20 juli 2005 houdende diverse bepalingen	59
• Frequently Asked Questions	71
• Contactgegevens federale overheid	74

VOORWOORD

Op 13 mei 1999 werd met een wetsartikel het systeem van de gemeentelijke administratieve sancties in ons rechtsbestel geïntroduceerd. Ze had als doel de gemeenten de nodige ruimte te bieden een handhavingsbeleid uit te stippelen om haar plaatselijke reglementen en vorderingen meer afdwingbaar te maken. Daarnaast gaf het de gemeenten ook de mogelijkheid sneller te reageren op problemen van lokale aard zoals de 'kleine' criminaliteit verantwoordelijk voor een aanzienlijk deel van de plaatselijke onveiligheidsproblematiek.

In 2004 werd het wetsartikel aangepast. De wijzigingen van 7 mei en 17 juni breiden zowel het toepassingsgebied van de administratieve sancties als de groep ambtenaren die de vaststellingen mag doen, aanzienlijk uit. Dit alles mits de naleving van de in de wetswijziging specifiek omschreven voorwaarden.

Omdat bij de toepassing van de wetswijziging een aantal praktische problemen waren opgedoken, werd op 20 juli 2005 een reparatiewet aangenomen om dit recht te zetten. Het gaat hier voornamelijk om de minderjarigen beneden de 16 jaar, die door de wetswijziging van 2004 niet langer in aanmerking kwamen voor beschermingsmaatregelen. Daarnaast bleken sommige termijnen te kort om werkbaar te zijn zodat ook hier een aanpassing noodzakelijk was.

Om u enige ondersteuning aan te bieden bij de implementatie ervan, bieden we u deze brochure aan. Naast de verschillende wetgevende teksten, vindt u er tevens de omzendbrief in terug die uitleg verschaft bij de gewijzigde wetgeving en een hoofdstuk FAQ (Frequently Asked Questions) samengesteld uit de reeds door verschillende gemeenten gestelde vragen. We verwijzen u ook naar onze website www.vps.fgov.be voor de meest actuele informatie.

13 MEI 1999. - Wet tot invoering van gemeentelijke administratieve sancties

HOOFDSTUK I. - Algemene bepaling

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

HOOFDSTUK II. - Wijzigingen van de nieuwe gemeentewet

Art. 2. In artikel 119 van de nieuwe gemeentewet worden het vierde en het zevende lid opgeheven.

Art. 3. In dezelfde wet wordt een artikel 119bis, luidend als volgt, ingevoegd :

« Art. 119bis. § 1. De raad kan straffen stellen op de overtreding van zijn reglementen en verordeningen, tenzij een wet, decreet of ordonnantie daarin heeft voorzien. Die straffen mogen de politiestrafen niet te boven gaan. De strafrechtelijke geldboeten die door de thans geldende reglementen en verordeningen bepaald zijn en hoger zijn dan door deze wet is geoorloofd, worden van rechtswege verminderd tot het maximum van de politiegeldboeten.

§ 2. De raad kan eveneens, tenzij een wet, decreet of ordonnantie reeds voorzien heeft in een strafsanctie of een administratieve sanctie, de volgende administratieve sancties stellen op de overtreding van zijn reglementen en verordeningen :

1° de administratieve geldboete met een maximum van 10 000 frank;

- 2° de administratieve schorsing van een door de gemeente afgeleverde toelating of vergunning;
- 3° de administratieve intrekking van een door de gemeente afgeleverde toelating of vergunning;
- 4° de administratieve sluiting van een instelling die tijdelijk of definitief kan zijn. De administratieve geldboete wordt opgelegd door de ambtenaar die daartoe door de gemeente wordt aangewezen, hierna te noemen « de ambtenaar ». Die ambtenaar mag niet dezelfde zijn als degene die op grond van § 6 de strafbare feiten vaststelt.

De hierboven bedoelde schorsing, intrekking en sluiting worden opgelegd door het college van burgemeester en schepenen.

- § 3. De raad kan op dezelfde inbreuken van zijn reglementen en verordeningen niet tegelijkertijd in een strafsancie én een administratieve sancie voorzien, maar slechts in één van beide.
- § 4. De in paragraaf 2, eerste lid, 2° tot en met 4°, gestelde sancties kunnen eerst worden opgelegd nadat de overtreder voorafgaand een waarschuwing heeft ontvangen. Deze waarschuwing bevat een uittreksel van het overtreden reglement of de overtreden verordening.
- § 5. De administratieve sancie is proportioneel in functie van de zwaarte van de feiten die haar verantwoorden, en in functie van eventuele herhaling. De vaststelling van meerdere samenlopende inbreuken op hetzelfde reglement of dezelfde verordening zal het voorwerp uitmaken van één enkele administratieve sancie, in verhouding tot de ernst van het geheel van de feiten.
- § 6. De overtredingen worden bij proces-verbaal vastgesteld door een politieambtenaar of door een hulpagent van politie.
- § 7. Indien de feiten zowel een strafrechtelijk als een administratiefrechtelijk delict vormen, wordt het origineel van het proces-verbaal toegestuurd aan de procureur des Konings. Een afschrift wordt overgezonden aan de ambtenaar. Indien de overtreding enkel met een administratieve sancie strafbaar is, wordt het origineel van het proces-verbaal uitsluitend aan de ambtenaar overgezonden.
- § 8. In het in § 7, eerste lid, bedoelde geval beschikt de procureur des Konings over een termijn van één maand, te rekenen van de dag van de ontvangst van het ori-

gineel van het proces-verbaal, om de ambtenaar in te lichten dat een opsporingsonderzoek of een gerechtelijk onderzoek werd opgestart of een strafrechtelijke vervolging werd ingesteld. Deze mededeling doet de mogelijkheid vervallen voor de ambtenaar om een administratieve geldboete op te leggen. Vóór het verstrijken van deze termijn kan de ambtenaar geen administratieve geldboete opleggen, behoudens voorafgaande mededeling door de procureur des Konings dat deze geen gevolg aan het feit wenst te geven. Na het verstrijken van deze termijn kunnen de feiten enkel nog administratiefrechtelijk worden gesanctioneerd.

§ 9. Wanneer de ambtenaar beslist dat er reden is om de administratieve procedure aan te vatten, deelt hij de overtreder door middel van een ter post aangetekend schrijven mee :

- 1° de feiten met betrekking tot dewelke de procedure is opgestart;
- 2° dat de overtreder de gelegenheid heeft, om, binnen de vijftien dagen te rekenen van de datum van kennisgeving van het aangetekend schrijven, zijn verweermiddelen uiteen te zetten bij een ter post aangetekend schrijven, en dat hij het recht heeft om bij deze gelegenheid de ambtenaar om een mondelinge verdediging van zijn zaak te verzoeken;
- 3° dat de overtreder het recht heeft om zich te laten bijstaan of vertegenwoordigen door een raadsman;
- 4° dat de overtreder het recht heeft zijn dossier te consulteren;
- 5° een afschrift van het in § 6 bedoelde proces-verbaal, gevoegd als bijlage.

De ambtenaar bepaalt in voorkomend geval de dag waarop de overtreder uitgenodigd wordt de mondelinge verdediging van zijn zaak voor te dragen.

Indien de ambtenaar van oordeel is dat er een geldboete moet worden opgelegd die niet hoger is dan 2 500 frank, heeft de overtreder niet het recht om een mondelinge verdediging van zijn zaak te verzoeken.

§ 10. Na verloop van de termijn, vermeld in § 9, 2°, of vóór het verstrijken van deze termijn, wanneer de overtreder te kennen geeft de feiten niet te betwisten of in voorkomend geval na de mondelinge verdediging van de zaak door de overtreder of zijn raadsman, kan de ambtenaar de door de politieverordening voorziene administratieve geldboete opleggen.

Deze beslissing wordt bij aangetekend schrijven ter kennis gebracht van de overtreder.

De ambtenaar kan geen administratieve geldboete opleggen na het verstrijken van een termijn van zes maanden, te rekenen van de dag waarop het feit werd gepleegd, de mogelijke beroepsprocedures niet inbegrepen.

- § 11. De beslissing tot het opleggen van een administratieve geldboete heeft uitvoerbare kracht na het verstrijken van een termijn van één maand vanaf haar kennisgeving, behoudens wanneer hoger beroep wordt aangetekend overeenkomstig
- § 12. De gemeente, in het geval van beslissing tot het niet-opleggen van een administratieve geldboete, of de overtreder, kan binnen een termijn van één maand vanaf de kennisgeving bij de politierechtbank bij verzoekschrift hoger beroep instellen tegen de beslissing.

De politierechter beoordeelt de wettigheid en de proportionaliteit van de opgelegde geldboete. Hij kan de beslissing van de ambtenaar hetzij bevestigen, hetzij hervormen. Geen hoger beroep staat open tegen de beslissing van de politierechtbank. Onverminderd de voorgaande leden, zijn de bepalingen van het gerechtelijk wetboek toepasselijk op het beroep bij de politierechtbank.

- § 13. De Koning regelt bij een in ministerraad overlegd besluit de procedure tot aanwijzing door de gemeente van de ambtenaar gelast met het opleggen van de administratieve geldboete, alsmede de wijze van inning van de administratieve geldboete. De administratieve geldboeten worden geïnd ten bate van de gemeente. ».

Art. 4. Artikel 123 van dezelfde wet wordt aangevuld met een 12°, luidend als volgt : « 12° het opleggen van de in artikel 119bis, § 2, bedoelde schorsing, intrekking of sluiting ».

Art. 5. In dezelfde wet wordt een artikel 134ter ingevoegd, luidend als volgt :

«Art. 134ter. Behoudens wanneer de bevoegdheid om in geval van hoogdringendheid een voorlopige sluiting van een instelling of de tijdelijke schorsing van een vergunning uit te spreken door een bijzondere regelgeving is toevertrouwd aan een andere overheid, kan de burgemeester wanneer elke verdere vertraging een ernstig nadeel zou kunnen berokkenen, die maatregelen nemen wanneer de voorwaarden van de uitbating van de instelling of van de vergunning niet worden nageleefd en nadat de overtreder de mogelijkheid werd geboden zijn verweermiddelen naar voren te brengen.

Die maatregelen vervallen dadelijk indien zij door het college van burgemeester en schepenen in de eerstvolgende vergadering niet worden bekrachtigd. Zowel de sluiting als de schorsing kunnen een termijn van drie maanden niet overschrijden. Na verloop van deze termijn wordt de beslissing van de burgemeester van rechtswege geheven. ».

Art. 6. In dezelfde wet wordt een artikel 134quater ingevoegd, luidend als volgt :

« Art. 134quater. Indien de openbare orde rond een voor het publiek toegankelijke inrichting wordt verstoord door gedragingen in die inrichting, kan de burgemeester besluiten deze te sluiten, voor de duur die hij bepaalt. Die maatregelen zullen onmiddellijk ophouden uitwerking te hebben indien ze niet tijdens de eerstvolgende vergadering van het college van burgemeester en schepenen worden bevestigd. De sluiting mag een termijn van drie maanden niet overschrijden. De beslissing van de burgemeester wordt opgeheven bij het verstrijken van die termijn. ».

Art. 7. Artikel 135, § 2, van dezelfde wet wordt aangevuld met het volgende lid:

« 7° het nemen van de nodige maatregelen, inclusief politieverordeningen, voor het tegengaan van alle vormen van openbare overlast. ».

HOOFDSTUK III. - Wijziging van het gerechtelijk wetboek

Art. 8. In deel III, hoofdstuk IIIbis van het gerechtelijk wetboek wordt een artikel 60I ter ingevoegd, luidend als volgt :

« Art. 60I ter. De politierechtbank neemt kennis van :

1° het beroep tegen de beslissing tot het opleggen van een administratieve geldboete door de ambtenaar die daartoe door de gemeente wordt aangewezen overeenkomstig artikel 119bis van de nieuwe gemeentewet;

- 2° het beroep tegen de beslissing tot het niet-opleggen van een administratieve geldboete door de ambtenaar die daartoe door de gemeente wordt aangewezen overeenkomstig artikel 119bis van de nieuwe gemeentewet;
- 3° het beroep tegen de beslissing tot het opleggen van een administratieve sanctie door de ambtenaar, daartoe door de Koning aangewezen, voor feiten omschreven in de wet van 21 december 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden.».

7 JANUARI 2001. - Koninklijk besluit tot vaststelling van de procedure tot aanwijzing van de ambtenaar en tot inning van de boetes in uitvoering van de wet van 13 mei 1999 betreffende de invoering van gemeentelijke administratieve sancties

Artikel 1. De gemeenteraad wijst de gemeentesecretaris aan als ambtenaar belast met het opleggen van de administratieve geldboetes. Hij kan ook een ambtenaar aanduiden met het niveau waarvoor een universitair diploma van de tweede cyclus of een gelijkgesteld diploma is vereist.

De ambtenaar die wordt aangewezen kan echter niet de gemeenteontvanger zijn.

Wanneer er in de gemeentelijke administratie geen gemeentesecretaris beschikbaar is en er is geen enkele andere gemeentelijk ambtenaar van het niveau waarvoor een universitair diploma van de tweede cyclus of een gelijkgesteld diploma is vereist, vraagt de gemeenteraad aan de provincieraad om een provincieambtenaar met het niveau waarvoor een universitair diploma van de tweede cyclus of een gelijkgesteld diploma is vereist voor te stellen. De gemeenteraad wijst deze ambtenaar aan als ambtenaar belast met het opleggen van de administratieve geldboetes.

De provincie krijgt van de betrokken gemeente een vergoeding voor de prestaties van de provinciaal ambtenaar belast met het opleggen van administratieve geldboetes. Over de grootte van de vergoeding en de wijze van betaling dient voorafgaandelijk een akkoord bereikt te worden tussen de gemeenteraad en de provincieraad.

Art. 2. De administratieve geldboete wordt, binnen een termijn van één maand volgend op de dag dat de beslissing uitvoerbaar geworden is, vereffend door storting of overschrijving op een rekening van het gemeentebestuur aan de hand van een overschrijvings of stortingsformulier.

De betaling kan eveneens gebeuren in handen van de gemeenteontvanger.

Art. 3. Onze Minister van Binnenlandse Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit.

7 MEI 2004. - Wet tot wijziging van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming en de nieuwe gemeentewet

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2. In artikel 36, eerste lid, van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

A. het 5°, opgeheven bij de wet van 29 juni 1983, wordt hersteld in de volgende lezing:

« 5° van het hoger beroep ingesteld bij kosteloos verzoekschrift tegen een beslissing tot het opleggen of niet-opleggen van een administratieve sanctie als bedoeld in artikel 119, § 2, tweede lid, 1, van de nieuwe gemeentewet, aan minderjarigen die de volle leeftijd van 16 jaar hebben bereikt op het tijdstip van de feiten. ».

B. Het lid wordt aangevuld met een 6, luidende :

« 6° van het hoger beroep ingesteld bij kosteloos verzoekschrift tegen een beslissing tot het opleggen van een administratieve sanctie als bedoeld in artikel 24, tweede lid, van de wet van 21 december 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden, aan minderjarigen die de volle leeftijd van 14 jaar hebben bereikt op het tijdstip van de feiten.»

Art. 3. Artikel 37bis van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 19 januari 1990 en opgeheven bij de wet van 24 december 1992, wordt hersteld in de volgende lezing :

« Art. 37bis. Aan minderjarigen kan een administratieve sanctie worden opgelegd als bedoeld in :

- 1° artikel 119bis, § 2, tweede lid, 1°, van de nieuwe gemeentewet, als de minderjarige de volle leeftijd van 16 jaar heeft bereikt op het tijdstip van de feiten;
- 2° artikel 24, tweede lid, van de wet van 21 december 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden, als de minderjarige de volle leeftijd van 14 jaar heeft bereikt op het tijdstip van de feiten. ».

Art. 4. Artikel 119bis, § 12, van de nieuwe gemeentewet, ingevoegd bij de wet van 13 mei 1999, wordt vervangen als volgt :

« § 12. De gemeente, in geval van een beslissing tot het niet-opleggen van een administratieve geldboete, of de overtreder kan binnen een termijn van een maand vanaf de kennisgeving van de beslissing bij verzoekschrift een beroep instellen bij de politierechtbank. Indien de beslissing evenwel betrekking heeft op minderjarigen die de volle leeftijd van zestien jaar hebben bereikt op het tijdstip van de feiten wordt hoger beroep ingesteld bij kosteloos verzoekschrift bij de jeugdrechtbank. De politierechtbank of de jeugdrechtbank doet, in het kader van een openbaar debat met uiteenzetting door beide partijen, uitspraak over het beroep dat werd ingediend tegen de administratieve sancties als bedoeld in § 2, tweede lid, 1. Zij oordeelt over de wettigheid en de proportionaliteit van de opgelegde geldboete. Hij kan de beslissing van de ambtenaar hetzij bevestigen, hetzij herzien. Wanneer een beroep tegen een administratieve sanctie aanhangig wordt gemaakt bij de jeugdrechtbank, kan deze de sanctie vervangen door een maatregel van bewaring, behoeding of opvoeding zoals die wordt bepaald in artikel 37 van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming. Geen hoger beroep staat open tegen de beslissing van de politierechtbank of van de jeugdrechtbank. Onverminderd de voorgaande leden en de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, zijn de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek toepasselijk op het beroep bij de politierechtbank en de jeugdrechtbank »

17 JUNI 2004. - Wet tot wijziging van de nieuwe gemeentewet

HOOFDSTUK I. - Algemene bepaling

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

HOOFDSTUK II. - Wijzigingen van de nieuwe gemeentewet

Art. 2. In artikel 119bis van de nieuwe gemeentewet, ingevoegd bij de wet van 13 mei 1999 en gewijzigd bij de wet van 26 juni 2000, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1. Paragrafen 1 en 2 worden vervangen als volgt :

« § 1. De gemeenteraad kan straffen of administratieve sancties bepalen voor overtredingen van zijn reglementen of verordeningen, tenzij voor dezelfde overtredingen door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie straffen of administratieve sancties worden bepaald.

§ 2. De straffen die de gemeenteraad bepaalt, mogen de politiestraffen niet te boven gaan.

De gemeenteraad kan de volgende administratieve sancties bepalen :

- 1° de administratieve geldboete, met een maximum van 250 euro;
- 2° de administratieve schorsing van een door de gemeente afgegeven toestemming of vergunning;
- 3° de administratieve intrekking van een door de gemeente afgegeven toestemming of vergunning;
- 4° de tijdelijke of definitieve administratieve sluiting van een inrichting.

In afwijking van § 1 kan de gemeenteraad in zijn reglementen en verordeningen voorzien in de administratieve sanctie als bedoeld in het tweede lid, 1°, voor een strafbaar feit genoemd in de artikelen 327 tot 330, 398, 448, 461, 463, 526, 537 en 545 van het Strafwetboek. De administratieve geldboete wordt opgelegd door de ambtenaar behorend tot één van de categorieën vastgesteld door de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad en die daartoe door de gemeenteraad wordt aangewezen, hierna te noemen « de ambtenaar ». Deze ambtenaar mag niet dezelfde zijn als degene die op grond van § 6 de inbreuken vaststelt. De in het tweede lid bedoelde schorsing, intrekking of sluiting worden opgelegd door het college van burgemeester en schepenen. Onverminderd § 10, tweede lid, legt de gemeenteraad de wijze vast van kennisgeving van de sanctie aan de dader van de inbreuk. Minderjarigen die de volle leeftijd van 16 jaar hebben bereikt op het tijdstip van de feiten kunnen gestraft worden met een administratieve geldboete bedoeld in het tweede lid, 1°. In dat geval is het maximum evenwel vastgesteld op 125 euro.

2. In § 4 worden de woorden « eerste lid » vervangen door de woorden « tweede lid ».
3. Paragrafen 6 tot 8 worden vervangen als volgt :
« § 6. De inbreuken die bestraft kunnen worden met administratieve sancties, worden door een politieambtenaar of door een hulpagent van politie vastgesteld bij proces-verbaal. De inbreuken die uitsluitend bestraft kunnen worden met administratieve sancties, kunnen eveneens het voorwerp uitmaken van een vaststelling door de hiernavolgende personen :

- 1° de gemeenteambtenaren die beantwoorden aan de minimumvoorwaarden die door de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad zijn bepaald inzake selectie, rekrutering, opleiding en bevoegdheid, en die daartoe door de gemeenteraad zijn aangewezen;
- 2° ambtenaren van de vervoersmaatschappijen behorend tot één van de categorieën bepaald door de Koning.

De bewakingsagenten, daartoe aangesteld door de gemeenteraad, kunnen eveneens aangifte doen van de inbreuken die uitsluitend bestraft kunnen worden met administratieve sancties, bij de politieambtenaar of hulpagent van politie bedoeld in het eerste lid en dit enkel in het kader van de activiteiten bedoeld in artikel 1, § 1, eerste lid, 5°, van de wet van 10 april 1990 op de bewakingsondernemingen, de beveiligingsondernemingen en de interne bewakingsdiensten.

- § 7. Indien de feiten zowel een strafrechtelijke als een administratiefrechtelijke inbreuk vormen, wordt het origineel van de vaststelling binnen de vijftien dagen na de vaststelling toegestuurd aan de procureur des Konings. Een afschrift wordt overgezonden aan de ambtenaar. Indien de inbreuk enkel met een administratieve sanctie bestraft kan worden, wordt het origineel van de vaststelling aan de ambtenaar toegestuurd. Indien de vaststelling wordt opgesteld door een ambtenaar van een vervoersmaatschappij, wordt zij door deze toegestuurd aan de ambtenaar bevoegd voor het grondgebied van de gemeente waar de feiten zich hebben voorgedaan.
- § 8. Indien de inbreuk bestraft kan worden met een administratieve sanctie, bedoeld in § 2, tweede lid, 1°, of met een straf bepaald door de artikelen 327 tot 330, 398, 448, 461 en 463 van het Strafwetboek, kan de ambtenaar enkel een administratieve geldboete opleggen indien de procureur des Konings binnen een termijn van twee maanden heeft laten weten dat dit volgens hem aangewezen is en dat hijzelf geen gevolg aan de feiten zal geven. Indien de inbreuk bestraft kan worden met een administratieve sanctie bedoeld in § 2, tweede lid, 1, of met een straf bepaald door de artikelen 526, 537 en 545 van het Strafwetboek, beschikt de procureur des Konings over een termijn van één maand, te rekenen van de dag van de ontvangst van het origineel van het proces-verbaal, om de ambtenaar in te lichten dat een opsporingsonderzoek of een gerechtelijk onderzoek werd opgestart, vervolging werd ingesteld, dan wel dat hij oordeelt het dossier te moeten seponeren bij gebrek aan toereikende bezwaren. Deze mededeling doet de mogelijkheid vervallen voor de ambtenaar om een administratieve geldboete op te leggen. Vóór het verstrijken van deze termijn kan de ambtenaar geen administratieve geldboete opleggen. Na het verstrijken ervan kunnen de feiten enkel nog administratiefrechtelijk worden bestraft. De ambtenaar kan evenwel een administratieve geldboete

opleggen vooraleer deze termijn is verstreken indien de procureur des Konings heeft laten weten dat, zonder het materieel element van de overtreding in twijfel te trekken, hij geen gevolg aan de feiten zal geven. »

4. Een § 9bis wordt ingevoegd, luidende :

« § 9bis. Wanneer een persoon beneden de achttien jaar ervan wordt verdacht een strafbaar feit te hebben gepleegd dat wordt bestraft met een administratieve geldboete, geeft de ambtenaar daarvan kennis aan de stafhouder van de orde van advocaten, zodat ervoor gezorgd wordt dat betrokkene kan worden bijgestaan door een advocaat.

De stafhouder of het bureau voor juridische bijstand gaat over tot de toewijzing van een advocaat, uiterlijk binnen twee werkdagen te rekenen van dit bericht. Afschrift van het bericht van de kennisgeving aan de stafhouder wordt gevoegd bij het dossier van de rechtspleging.

Indien er een belangenconflict is, ziet de stafhouder of het bureau voor juridische bijstand erop toe, dat de betrokkene verdedigd wordt door een andere advocaat dan diegene op wie zijn vader en moeder, voogd of personen die hem onder hun bewaring hebben of die bekleed zijn met een vorderingsrecht, een beroep gedaan hebben. ».

Art. 3. In dezelfde wet wordt een artikel 119ter ingevoegd, luidende :

« Art. 119ter. - De gemeenteraad kan in een bemiddelingsprocedure voorzien in het kader van de door artikel 119bis toegekende bevoegdheden. Deze is verplicht indien zij betrekking heeft op minderjarigen die de volle leeftijd van 16 jaar hebben bereikt op het tijdstip van de feiten. De bemiddeling, bedoeld in het eerste lid, heeft uitsluitend tot doel de dader van de inbreuk de mogelijkheid te bieden de schade die hij heeft aangebracht, te vergoeden of te herstellen. »

HOOFDSTUK III. – Slotbepalingen

Art. 4. Opgeheven worden :

- 1° Titel X van boek II van het Strafwetboek;
- 2° de besluitwet van 29 december 1945 houdende verbod tot het aanbrengen van opschriften op den openbaren weg.

Art. 5. Met uitzondering van dit artikel, treedt deze wet in werking op de door de Koning te bepalen datum (*)

(*) Koninklijk besluit dd. 17 maart 2005 tot vaststelling van de inwerkingtreding van de wet van 17 juni 2004 tot wijziging van de nieuwe gemeentewet (B.S. 24.03.2005).

17 JUNI 2004. - Wet tot wijziging van de gemeentewet Er-ratum

In bovenvermelde wet, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 23 juli 2004, op pagina 57002 :

Dient te worden gelezen in artikel 119bis, § 6, derde lid, van de gemeentewet, ingevoegd door de wet van 13 mei 1999 en gewijzigd door de wetten van 26 juni 2000 en 17 juni 2004 :

« De bewakingsagenten, daartoe aangesteld door de gemeenteraad, kunnen eveneens aangifte doen van de inbreuken die uitsluitend bestraft kunnen worden met administratieve sancties, bij de politieambtenaar of hulpagent van politie bedoeld in het eerste lid en dit enkel in het kader van de activiteiten bedoeld in artikel 1, § 1, eerste lid, 6°, van de wet van 10 april 1990 op de bewakingsondernemingen, de beveiligingsondernemingen en de interne bewakingsdiensten. »

5 DECEMBER 2004. - Koninklijk besluit houdende vaststelling van de minimumvoorwaarden waaraan de gemeenteambtenaren moeten voldoen, zoals bepaald in artikel 119bis, § 6, tweede lid, 1° van de nieuwe gemeentewet

Artikel 1. Onverminderd de bijzondere wettelijke of reglementaire bepalingen moeten de in artikel 119bis, § 6, tweede lid, 1°, van de nieuwe gemeentewet bedoelde ambtenaren voldoen aan de volgende voorwaarden :

- 1° ten minste 18 jaar oud zijn,
- 2° nog geen enkele strafrechtelijke veroordeling hebben opgelopen,
- 3° minstens beschikken over :
 - ofwel een getuigschrift van het hoger secundair onderwijs,
 - ofwel een getuigschrift van het lager secundair onderwijs en een ervaring van 5 jaar ten dienste van een gemeente, die nuttig is voor het uitoefenen van de functie
- 4° voldoen aan de voorwaarden inzake opleiding zoals bepaald in artikel 2.

Art. 2. De gemeenteambtenaar moet gedurende een maximale periode van 10 dagen een opleiding volgen van 40 uur. De opleiding zal verstrekt worden door erkende opleidingsinstellingen voor de vorming van hulpagenten en omvat vier onderdelen :

- 1° de wetgeving met betrekking tot de gemeentelijke administratieve sancties, met bijzondere aandacht voor de verplichtingen van de vaststeller, diens bevoegdheden en verantwoordelijkheden, en de rechten en plichten van burgers op voor het publiek toegankelijke plaatsen en heterdaadsituaties;
- 2° conflictbeheersing;

- 3° het vaststellen van de overtredingen en de redactie van de vaststelling;
- 4° de werkingsbeginselen van de politiediensten.

Art. 3. De bevoegde gemeentelijke overheid bezorgt aan de gemeente-ambtenaren die voldoen aan de voorwaarden vastgelegd in de artikelen 1 en 2, een legitimatiekaart die volgende vermeldingen bevat :

- a) naam en voornaam van de gemeentelijke ambtenaar;
- b) geboortedatum van de gemeentelijke ambtenaar;
- c) foto van de gemeentelijke ambtenaar;
- d) stempel van de gemeente;
- e) de vermelding « de titularis van deze kaart is bevoegd om vaststelling van feiten te doen conform artikel 119bis, § 6, tweede lid, 1° van de nieuwe gemeentewet.»;
- f) de handtekening van de burgemeester en gemeentesecretaris.

Het model van de legitimatiekaart wordt bij dit besluit gevoegd in bijlage.

Art. 4. Dit besluit treedt in werking op 1 april 2005.

Art. 5. Onze Minister die bevoegd is voor het Grootstedenbeleid, is belast met de uitvoering van dit besluit.

3 JANUARI 2005. - Omzendbrief OOP 30bis aangaande de uitvoering van de wetten van 13 mei 1999 tot invoering van gemeentelijke administratieve sancties, van 7 mei 2004 tot wijziging van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming en de nieuwe gemeentewet en van 17 juni 2004 tot wijziging van de nieuwe gemeentewet

I. DOELSTELLINGEN VAN DE WETGEVER

1. Met de wetten van 13 mei 1999, 7 mei 2004 en 17 juni 2004 heeft de wetgever aan de gemeenten een grotere autonomie willen toekennen in hun politionele bevoegdheden.

Vier essentiële wijzigingen werden doorgevoerd :

- De invoeging in de nieuwe gemeentewet van artikel 119bis, dat aan de gemeenten de mogelijkheid biedt tot het opleggen van administratieve sancties (voor het beteugelen van inbreuken op de politiereglementen en -verordeningen);
- De invoeging, in het artikel 135 § 2 van de nieuwe gemeentewet, van het begrip «openbare overlast» in de bevoegdheden van de gemeentelijke administratieve politie;
- Het recht van de burgemeester om bij hoogdringendheid en wanneer de uitbater de uitbatingvoorwaarden niet naleeft, de voorlopige sluiting van een instelling of de schorsing van een vergunning uit te spreken (art 134ter NGW);
- De mogelijkheid voor de burgemeester om een instelling voorlopig te sluiten omwille van de openbare orde (art 134quater NGW).

I.1. Artikel 119bis : de gemeentelijke administratieve sancties

2. Met het systeem van de gemeentelijke administratieve sancties zijn de gemeenten voortaan in staat om sneller en efficiënter de strijd tegen de «kleine criminaliteit» op hun grondgebied aan te binden; maar ook tegen bepaalde verstoringen van de zindelijkheid, de gezondheid, de veiligheid en de openbare rust alsook de openbare overlast op hun grondgebied. Ze zijn niet meer afhankelijk noch van de parketten

voor het vervolgen van de inbreuken noch van strafgerechten voor het opleggen van de straffen.

Daarbij biedt dit systeem aan de gemeenten de mogelijkheid het gevoel van straf-feloosheid tegen te gaan dat mogelijk leeft bij de bevolking, bij de politiediensten alsook bij de dader of het slachtoffer van een overtreding. De gemeentelijke administratieve sanctie dient inderdaad binnen een relatief korte termijn te worden opgelegd : zes maanden na het plegen van de feiten. In de mate dat het tijdsverloop tussen de inbreuk en de sanctie afneemt en effectief een sanctie volgt op een overtreding, zal de overtreder sneller het verband leggen tussen beiden.

3. Door de werkoverlast bij de parketten zijn deze niet meer bij machte het groot aantal overgemaakte processen-verbaal te behandelen en zijn zij genoodzaakt een belangrijk deel van de processen-verbaal, opgesteld naar aanleiding van over-tredingen van politiereglementen, te seponeren. Evenzo heeft het groot aantal zaken welke voor de rechtbank worden gebracht, tot gevolg dat deze over lange periodes worden behandeld en dat de sancties lange tijd na het begaan van de feiten worden opgelegd. Hierdoor is het voor de gemeenten onmogelijk hun reglementen en politieverordeningen afdwingbaar te maken. Als gevolg hiervan kan de burger de indruk krijgen dat de feiten onbestraft blijven en kan de politie de indruk krijgen dat hun werk nutteloos is.

Met de gemeentelijke administratieve sancties wordt aan de gemeenten een instrument ter beschikking gesteld om hieraan tegemoet te komen.

4. De wet voorziet 4 types administratieve sancties :
 - De administratieve boete van maximum 250 euro;;;
 - De administratieve schorsing van een door de gemeente afgeleverde toelating of vergunning;
 - De administratieve intrekking van een door de gemeente afgeleverde toelating of vergunning;
 - De tijdelijke of definitieve administratieve sluiting van een instelling.

1.2. De «openbare overlast»

5. Door dit begrip in de nieuwe gemeentewet in te voegen, heeft de wetgever de bevoegdheid van de gemeenten op gebied van administratieve politie willen uitbreiden.

Vóór de inwerkingtreding van de wet van 13 mei 1999, hadden de gemeenten die bijvoorbeeld een discotheek wilden sluiten wegens de onrust veroorzaakt door het gedrag van haar bezoekers, daartoe niet altijd de bevoegdheid. De Raad van

State heeft de mogelijkheden van lokale acties steeds beperkt door te eisen dat er een overtreding van «de materiële orde» was, opdat er geldig een politimaatregel getroffen kon worden. Wanneer het gedrag van de bezoekers geen inbreuk pleegde op de openbare rust of veiligheid, maar wel een reële hinder veroorzaakte (overmatig alcoholgebruik, drugsgebruik, handel in verdovende middelen) had de Raad van State steeds de uitspraak gedaan dat het ging om verstoring van de morele orde, en dat administratieve politimaatregelen getroffen door de burgemeester dit type probleem niet konden behandelen.

De wetgever heeft bevestigd dat de beteugeling van de openbare overlast wel degelijk tot de opdrachten van de lokale politie behoorde. Hij heeft evenwel geen definitie van dit begrip gegeven.

Ik ben van mening dat de openbare overlast onderscheiden moet worden van andere klassieke bestanddelen van het begrip openbare orde.

6. De openbare overlast heeft betrekking op, voornamelijk individuele, materiële gedragingen die het harmonieuze verloop van de menselijke activiteiten kunnen verstoren en de levenskwaliteit van de inwoners van een gemeente, een wijk, een straat, kunnen beperken op een manier die de normale druk van het sociale leven overschrijdt.

Men kan openbare overlast beschouwen als lichte vormen van verstoring van de openbare rust, veiligheid, gezondheid en zindelijkheid.

Dit begrip vervolledigt het systeem van de administratieve sancties en de nieuwe bevoegdheden die toegekend zijn aan de burgemeester, om gedragingen te beugelen die niet als zeer ernstig beschouwd worden maar die in het dagelijks leven als bijzonder hinderlijk worden ervaren (zonder hiervoor beroep te moeten doen op de strafgerichten).

II. DE GEMEENTELIJKE ADMINISTRATIEVE SANCTIES

7. Om het systeem van de gemeentelijke administratieve sancties te kunnen toepassen dienen de gemeenten voorafgaandelijk :
 - Hun politiereglement aan te passen;
 - Gemeentelijke ambtenaren aanduiden om de inbreuken vast te stellen;
 - Een ambtenaar aanduiden om de administratieve boetes op te leggen;

II.1. De aanpassing van het politiereglement

8. De gemeenten dienen in hun politiereglement te bepalen welke gedragingen zullen gesanctioneerd worden («kleine criminaliteit», ordeverstoring, openbare overlast). Geen enkele overtreding kan met een administratieve sanctie beteugeld worden indien zij niet opgenomen is in het politiereglement.
- De gedragingen die beschouwd worden als ordeverstoring zijn reeds opgenomen in de gemeentelijke reglementen, doch de gemeenten kunnen deze aanvullen door de gedragingen te omschrijven welke als openbare overlast worden beschouwd.

II.1.1. De openbare overlast

9. Hieronder volgt een opsomming, louter bij wijze van voorbeeld, van enkele gedragingen die een openbare overlast kunnen vormen en die het voorwerp zouden kunnen zijn van een administratieve sanctie :
- a) Het gebruik van elektrische grasmachines of met warmtemotoren en zaagmachines op zondag;
 - b) Het buitenzetten van vuilniszakken vóór een bepaald uur;
 - c) Handel en bezit van schadelijke middelen zoals lachgas;
 - d) Het opzettelijk aanrichten van schade aan planten in openbare parken en plantsoenen;
 - e) Het laten baden van huisdieren in visvijvers of waters van openbare parken en plantsoenen of hen de sierdieren te laten beschadigen ;
 - f) Het verbranden van stoffen die een sterk prikkelende geur verspreiden;
 - g) De overschrijding van het maximum aantal personen in een inrichting die toegankelijk is voor het publiek;
 - h) Het hinderen van het verkeer door een hond niet aan de lijn te houden;
 - i) Het bedekken van straatnaamborden en huisnummers;
 - j) Het aanbrengen van aanplakkingen op plaatsen waar dit niet toegelaten is;
 - k) Het zonder voorafgaande schriftelijke toestemming aanbrengen van bedradingen, toestellen of andere verbindingen, uitgaande van een privé-initiatief;
 - l) Het opstellen van woonwagens op plaatsen die daarvoor niet worden ingericht;
 - m) Het voeren van wilde of verwilderde dieren;
 - n) Het aanbieden van afvalstoffen afkomstig uit andere gemeenten;
 - o) Het bedelen van reclaimedrukwerk in leegstaande panden of in brievenbussen waarop een zelfklever werd aangebracht die aangeeft dat de bewoner geen reclaimedrukwerk wenst te ontvangen;

- p) De verkoop of het gebruik van rotjes of vuurwerk bij bepaalde gelegenheden, op bepaalde uren of op bepaalde plaatsen;
- q) Urineren op openbare plaatsen.

II.1.2. Depenalisering van strafrechtelijke inbreuken

10. De gemeenten kunnen in hun reglement een reeks inbreuken opnemen die gedepenaliseerd zijn. De wet van 17 juni 2004 heft inderdaad de overtredingen op van de eerste vier klassen van het Strafwetboek (Titel X van Boek II) alsook de besluitwet van 29 december 1945, houdende verbod tot het aanbrengen van opschriften op den openbaren weg. Sommige van de gedragingen die het voorwerp uitmaken van deze bepalingen worden door de burger als zeer storend ervaren, doch er wordt op strafrechtelijk gebied vaak geen gevolg aan gegeven. Daarom heeft de wetgever beslist deze inbreuken uit het strafrecht te halen en de beteugeling ervan toe te vertrouwen aan de gemeenten. Andere inbreuken zijn verouderd en niet meer van toepassing. Voortaan moet elke gemeente oordelen of zij het opportuun acht bedoelde inbreuken op te nemen in haar politiereglement. In voorkomend geval zal de omschrijving van de inbreuken moeten geactualiseerd worden.

Nachtlawaaï bijvoorbeeld wordt gedepenaliseerd en kan dus opgenomen worden in het reglement, voor zover de gewestelijke overheden hun bevoegdheden hen verleend bij artikel 6 § I, II, I° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen hier niet hebben uitgeoefend.

Volgende inbreuken kunnen eveneens worden opgenomen in het reglement, daar ze gedepenaliseerd worden :

- Voor diegenen wiens plicht het is : nalaten de voetpaden of openbare plaatsen te reinigen;
- Het belemmeren van openbare plaatsen door er materialen, steigers of andere voorwerpen achter te laten of er uitgravingen te doen;
- Zaken op de openbare weg gooien, plaatsen of achterlaten, die door hun val of omwille van ongezonde uitwasemingen schade kunnen veroorzaken;
- Voor wie er de hoede over heeft : kwaadaardige of wilde dieren laten loslopen;
- Voor de eigenaars van honden : het opruien of niet in bedwang houden van de hond, wanneer deze voorbijgangers aanvalt of achtervolgt, zelfs indien dit geen kwaad of schade tot gevolg heeft;
- Vrijwillig het roerend goed van anderen beschadigen of vernielen;
- Opschriften, affiches, pamfletten, zelfklevers of fotokopieën aanbrengen op open-

bare plaatsen, zonder vooraf de toelating te hebben verkregen van de bevoegde overheid.

II.1.3. Het verbod van dubbele aantijging

11. Er dient onderlijnd dat een reglement uitsluitend gedragingen kan beogen die als zodanig nog niet gesanctioneerd worden door de toepassing van een andere norm. De wet verbiedt de dubbele aantijging. Wanneer de federale of regionale wetgever reeds een sanctie voorziet voor een bepaalde gedraging, is de gemeente niet meer bevoegd hiervoor een administratieve sanctie te voorzien of op te leggen.

In dat opzicht dient vermeld, dat de huidige politiereglementen van sommige gemeenten ten onrechte sancties voorzien voor gedragingen die reeds door een hogere norm worden gesanctioneerd. Deze gemeenten worden aangespoord om, ter gelegenheid van de wijziging van hun politiereglementen, hieraan te verhelpen of de gedragingen preciezer te omschrijven.

12. Niets belet echter administratieve sancties te voorzien voor een anders gekwalificeerd gedrag. Het gaat hier dan niet meer om een dubbele aantijging, maar om een samenloop van overtreding. Bepaalde gedragingen kunnen een overtreding inhouden zowel vanuit strafrechtelijk als vanuit administratief standpunt.

II.1.4. De «gemengde» inbreuken

13. Nieuw in de wet van 17 juni 2004 is het feit dat de gemeenten, indien zijn het opportuun achten, inbreuken in hun politiereglementen kunnen opnemen die strafrechtelijk blijven maar die ze administratiefrechtelijk kunnen sanctioneren. Dit is een wettelijke afwijking op het principiële verbod van dubbele aantijging.

Het gaat hier om volgende artikelen :

- artikel 327 – 330 : bedreigingen met een aanslag op personen of op eigendommen en valse inlichtingen betreffende ernstige aanslagen;
- artikel 398 : opzettelijke slagen en verwondingen;
- artikel 448 : beledigingen;
- artikel 461 en artikel 463 : gewone diefstal;
- artikel 526 : vernieling of beschadiging van graven, monumenten, kunstvoorwerpen;
- artikel 537 : vernieling en verwoesting van bomen en enten;

- artikel 545 : grachten dempen, hagen afhakken of uitrukken, afsluitingen vernielen en verplaatsing of verwijdering van grenspalen en hoekbomen;

14. Indien de gemeenten deze inbreuken wensen te beteugelen, is het niet nodig deze in het politiereglement opnieuw te omschrijven. Een verwijzing naar deze bepalingen kan volstaan (bijvoorbeeld : een geldboete van x euro zal verschuldigd zijn door iedere persoon die een inbreuk begaat op artikel y van het Strafwetboek).

Voor de meergemeentenpolitiezones, is het sterk aanbevolen dat elke gemeente die deel uitmaakt van dezelfde zone, hetzelfde politiereglement zou aannemen. Dit zal de taak van de politieambtenaren, die bevoegd zijn voor de vaststelling van deze inbreuken, aanzienlijk vergemakkelijken. In het andere geval zouden ze immers systematisch moeten nagaan of op het grondgebied waarop ze opereren, een inbreuk wordt vervolgd en op welke wijze. Een voorafgaand overleg tussen de betrokken gemeenten is hier dan ook noodzakelijk; de politieraad van de meergemeentenpolitiezone kan hierin een essentiële rol spelen en terzake advies geven.

15. Het opnemen van gelijke bepalingen in de politiereglementen betreffende deze inbreuken wordt aangeraden, om voor de magistratuur de beslissing om al dan niet te vervolgen te vergemakkelijken.

II.1.5. Keuze van de sanctie

16. De gemeenten dienen vervolgens te kiezen of deze inbreuken op de politiereglementen het voorwerp zullen uitmaken van een administratieve of van een strafrechtelijke sanctie.

Vóór het in voege treden van de wet van 13 mei 1999, konden deze overtredingen uitsluitend strafrechtelijk worden gesanctioneerd. Vandaag kunnen de gemeenten ofwel de ene ofwel de andere sanctie voorzien, maar ze zijn wel verplicht een keuze te maken: voor eenzelfde overtreding mogen ze niet tegelijk zowel een strafrechtelijke als een administratieve sanctie voorzien. Indien ze voor een strafrechtelijke sanctie opteren, zijn ze afhankelijk van de parketten en van de strafgerichten voor het opleggen ervan.

Ook al wordt de keuze of een bepaalde overtreding gesanctioneerd zal worden door een administratieve of door een strafrechtelijke sanctie overgelaten aan het

oordeel van de gemeenteraad, toch dient men er de aandacht op te vestigen dat een administratieve sanctie talrijke voordelen biedt :

- de sanctie kan in verhouding tot de gepleegde feiten bepaald worden;
- de gebruikte procedure om de sanctie op te leggen is sneller;
- de administratieve sancties kunnen beter afgestemd worden op de situatie van de overtreder : sancties als de schorsing of de administratieve intrekking van een toelating of de sluiting van een instelling, hebben soms meer afschrikkingkracht dan een boete;
- de gemeente heeft de controle over de sanctieprocedure;
- de gemeente beschikt over een vrijheid van oordeel wat de keuze van de administratieve sanctie betreft en, in geval van een boete, wat het bedrag ervan betreft.

Het is mogelijk dat eenzelfde reglement zowel strafrechtelijke als administratieve sancties bevat.

II.1.6. Bepalen van de administratieve sanctie

17. Wanneer de gemeente voor een administratieve sanctie kiest, moet ze nog bepalen welke administratieve sanctie ze wil opleggen.

De gemeenteraad kan kiezen tussen 4 soorten administratieve sancties :

- de administratieve geldboete van maximum 250 euro en 125 euro voor minderjarigen vanaf 16 jaar;
- de administratieve schorsing van een toelating of vergunning afgeleverd door de gemeente;
- de administratieve intrekking van een toelating of vergunning afgeleverd door de gemeente;
- de administratieve sluiting van een instelling, tijdelijk of definitief.

Het komt erop aan om te kiezen voor de sanctie die het best overeenstemt met een bepaald gedrag of verzuim. Het is nodig en wenselijk om een straf te bepalen die nauw aansluit bij de begane overtreding.

18. Bij deze beslissing dient rekening gehouden te worden met het orgaan dat bevoegd zal zijn om de sanctie op te leggen : de administratieve geldboete valt onder de bevoegdheid van de «aangewezen ambtenaar», terwijl de andere sancties worden opgelegd door het College van burgemeester en schepenen.

Daaruit volgt dat men dient te vermijden dat eenzelfde inbreuk wordt bestraft met verschillende soorten administratieve sancties. Daarom is het de begane

inbreuk die bepaalt welke autoriteit bevoegd is om de sanctie op te leggen. Hetzelfde gedrag kan echter aanleiding geven tot verschillende sancties in geval van herhaling.

Voorbeeld : de gemeente verleent aan een plaatselijke jeugdbeweging de toelating om een activiteit te organiseren op de openbare weg. Het gaat om een wekelijkse activiteit op maandag. Indien wordt vastgesteld dat de jeugdbeweging zich niet houdt aan de opgelegde voorwaarden, kan de gemeente in eerste instantie een administratieve geldboete opleggen. Bij een tweede inbreuk kan zij dan beslissen om de toelating in te trekken, mits de overtreder vooraf een waarschuwing heeft ontvangen.

19. Nieuw in de wet van 17 juni 2004, is de mogelijkheid om thans ook een gemeentelijke administratieve sanctie op te leggen aan minderjarigen vanaf 16 jaar. In dit geval mag de administratieve geldboete echter niet méér dan 125 euro bedragen. Dit is dus een afwijking van de regels van het gemeenrecht die bepalen dat aan minderjarigen tot 18 jaar enkel een maatregel van bewaring, behoeding en opvoeding kan worden opgelegd, zoals bepaald in artikel 37 § 1 van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming.

II.2. Het vaststellen van de inbreuk

20. De wet van 13 mei 1999 voorzag dat enkel politieambtenaren of hulpagenten van politie overtredingen van de reglementen konden vaststellen.

De wet van 17 juni 2004 breidt de categorie van personen uit die bevoegd zijn om deze overtredingen vast te stellen. Men dient hier echter onderscheid te maken tussen inbreuken die uitsluitend het voorwerp kunnen zijn van administratieve sancties en andere inbreuken.

De eerste soort inbreuken, welke uitsluitend het voorwerp kunnen zijn van administratieve sancties, mogen vastgesteld worden door :

- Politieambtenaren of hulpagenten van politie in een proces-verbaal;
 - Gemeentelijke ambtenaren en ambtenaren van vervoersmaatschappijen in een vaststelling;
21. Men dient te vermelden dat bewakingsagenten, daartoe aangesteld door de gemeenteraad, bij een politieambtenaar of een hulpagent van politie aangifte kunnen doen van bepaalde overtredingen. Deze aangiften kunnen slechts betrekking hebben op «de onmiddellijk waarneembare toestand van goederen die zich op het openbaar domein bevinden». De wet van 17 juni 2004 zoals ze werd gepubliceerd

op 23 juli 2004, heeft het ten onrechte over de activiteiten bedoeld in artikel I § 1, 1e lid, 5° van de wet van 10 april 1990 op de bewakingsondernemingen, de beveiligingsondernemingen en de interne bewakingsdiensten.

In werkelijkheid gaat het om de activiteiten bedoeld in artikel I § 1, 1e lid, 6° van de wet van 10 april 1990, waarvan de titel is : «wet tot regeling van de private veiligheid». Een eratum zal gepubliceerd worden.

De bewakingsagenten mogen geen vaststellingen doen en hun aangifte heeft dezelfde waarde als deze van iedere burger die getuige is van een of andere overtreding, doch zij kunnen voor de gemeente wel een opdracht van toezicht uitvoeren.

Voor het vaststellen van overtredingen die niet uitsluitend het voorwerp kunnen zijn van administratieve sancties, zijn enkel politieambtenaren of hulpagenten van politie bevoegd. Het betreft de zogenaamde «gemengde» inbreuken (niet gedepenaliseerde inbreuken, die toch het voorwerp kunnen zijn van administratieve sancties) en inbreuken die strafrechtelijk worden gesanctioneerd.

II.2.1. Voorwaarden waaraan de gemeentelijke ambtenaren moeten voldoen

22. Wat de gemeentelijke ambtenaren betreft, voorziet de wet dat deze moeten aangewezen worden door de gemeente en moeten voldoen aan de minimale voorwaarden opgelegd door de Koning inzake selectie, rekrutering, opleiding en bevoegdheid.
23. Het Koninklijk besluit dat de minimale voorwaarden vastlegt waaraan de gemeentelijke ambtenaren gelast met het vaststellen van de inbreuken op de politiereglementen moeten voldoen, bepaalt dat deze ambtenaren :
- ten minste 18 jaar moeten zijn;
 - nog geen enkele strafrechtelijke veroordeling hebben opgelopen
 - minstens beschikken over :
 1. ofwel een getuigschrift van het hoger secundair onderwijs
 2. ofwel een getuigschrift van het lager secundair onderwijs en een ervaring van 5 jaar ten dienste van een gemeente, die nuttig is voor het uitoefenen van de functie
 - een opleiding dienen te volgen van 40 uur gedurende een maximale periode van 10 dagen ; deze opleiding omvat vier onderdelen :

1. wetgeving met betrekking tot de gemeentelijke administratieve sancties met bijzondere aandacht voor de verplichtingen van de vaststeller, diens bevoegdheden en verantwoordelijkheden en de rechten en plichten van burgers op voor het publiek toegankelijke plaatsen en heterdaadsituaties;
2. conflictbeheersing
3. het vaststellen van de overtredingen en de redactie van de vaststelling
4. de werkingsbeginselen van de politiediensten

De opleiding zal verstrekt worden door erkende opleidinginstellingen voor de vorming van hulpagenten.

Wat tenslotte de ambtenaren van vervoersmaatschappijen betreft, voorziet de wet dat zij moeten behoren tot één van de door de Koning bepaalde categorieën. Het Koninklijk besluit dat deze categorieën vastlegt is echter nog niet goedgekeurd.

II.2.2. Kenmerken van de vaststelling

24. Het proces-verbaal is een determinerend element in de behandeling van het dossier. Het moet duidelijk zijn, nauwkeurig en volledig, temeer daar bij de kennisgeving van het dossier door de aangewezen ambtenaar, een afschrift ervan wordt overgemaakt aan de persoon die er het voorwerp van uitmaakt. Aan de hand van het proces-verbaal moet de aangewezen ambtenaar de sanctie kunnen opleggen. Er moet dan ook met de nodige zorgvuldigheid gewerkt worden bij het opstellen ervan.
25. Het proces-verbaal moet volgende elementen bevatten :
 - De naam, voornaam, graad, korps, en handtekening van de opsteller van het proces-verbaal;
 - De dag, datum, plaats en uur van het zich voordoen van het feit en van de vaststelling van het feit;
 - De correcte beschrijving van het vastgestelde feit;
 - De bepaling van het gemeentereglement waarvan het vastgestelde gedrag een overtreding is;
 - De naam, voornaam, wettelijk adres, eventueel de feitelijke verblijfplaats, datum en geboorteplaats van de persoon die het voorwerp uitmaakt van het proces-verbaal;
 - De eventuele opmerkingen die de overtreder tegenover de politie heeft gemaakt of de verklaring die hij eventueel heeft afgelegd, met vermelding van de gebruikte taal.

- Het administratieve adres van de ambtenaar die aangewezen werd om kennis te nemen van de zaak;
- Het adres van de ouders, of één van hen, of van de voogd als de overtreder minderjarig is.

Indien het proces-verbaal onvoldoende gegevens bevat, kan de aangewezen ambtenaar de politiediensten verzoeken deze gegevens eventueel na bijkomend onderzoek, nog toe te voegen aan het dossier.

De vaststellingen van de gemeentelijke ambtenaren en de ambtenaren van vervoersmaatschappijen moeten aan dezelfde voorwaarden van klaarheid en precisie voldoen en even volledig zijn als een proces-verbaal. Een model van proces-verbaal wordt als bijlage bij deze omzendbrief gevoegd.

Volledigheidshalve wens ik te benadrukken dat de wet geen bijzondere bewijskracht verleent aan deze processen-verbaal, wat betekent dat ze enkel informatieve waarde hebben.

II.3. De procedure tot opleggen van een administratieve sanctie

II.3.1. Te volgen procedure voor de boetes

26. De gemeente moet de ambtenaar aanduiden die bevoegd is voor het opleggen van de administratieve geldboetes.

De ambtenaar wordt aangewezen door de gemeenteraad. (Artikel I van het Koninklijk besluit van 7 januari 2001 tot vaststelling van de procedure tot aanwijzing van de ambtenaar en tot inning van de boetes in uitvoering van de wet van 13 mei 1999 betreffende de invoering van de gemeentelijke administratieve sancties, Belgisch Staatsblad van 2 februari 2001).

De wet bepaalt dat de ambtenaar die de boete oplegt niet dezelfde mag zijn als die welke de overtreding vaststelt. Daar de politieambtenaren en hulpagenten van politie bevoegd zijn om de inbreuken vast te stellen, is het dus uitgesloten dat een lid van de lokale politie deze functie zou uitoefenen.

Het Koninklijk besluit van 7 januari 2001 bepaalt dat de gemeenteontvanger eveneens uitgesloten is voor deze functie. Dit ligt voor de hand, aangezien de opbrengst van de geldboetes ten goede komt aan de gemeentekas.

27. Indien binnen een gemeentelijke administratie noch de gemeentesecretaris, noch een andere ambtenaar van het niveau waarvoor een universitair diploma van de tweede graad of een gelijkgesteld diploma vereist is, beschikbaar zijn, kan de gemeenteraad aan de provincieraad vragen om een ambtenaar ter beschikking te stellen. Wat betreft de voorwaarden van zijn aanwerving en de vergoeding die hem zal uitbetaald worden, dient vooraf een overeenkomst gemaakt te worden tussen de gemeente en de provincie. Indien verscheidene gemeenten met dit probleem worden geconfronteerd, kunnen zij een gemeenschappelijke vraag aan de provincie richten om een ambtenaar aan te wijzen.

Het overmaken van het proces-verbaal of de vaststelling

28. De wet bepaalt dat, wanneer een inbreuk uitsluitend voorwerp kan zijn van een administratieve sanctie, de vaststelling dient te worden overgemaakt aan de ambtenaar belast met het opleggen van de boete. Er is geen termijn voorzien voor deze overmaking. Aangezien de boete echter opgelegd moet worden binnen een termijn van zes maanden na het plegen van de feiten en de maatregel tot doel heeft de overtreders snel te sanctioneren, is het wenselijk de vaststelling zo spoedig mogelijk aan de ambtenaar over te maken.

29. Indien de feiten zowel een strafrechtelijke als een administratieve inbreuk vormen (samenloop van overtreding), dient men het principe «non bis in idem» te respecteren, dit wil zeggen dat men dient te vermijden dat twee sancties voor eenzelfde overtreding worden opgelegd. In dat geval heeft de strafrechtelijke procedure voorrang op de administratieve procedure en wordt het originele proces-verbaal overgemaakt aan de procureur des Konings, binnen een termijn van 15 dagen na het vaststellen van de feiten. Een kopie wordt toegestuurd aan de ambtenaar belast met het opleggen van de boete.

Ook al maakt artikel 119bis er geen gewag van, toch is het raadzaam aan de procureur des Konings een termijn van een maand te verlenen om aan de ambtenaar te melden of er een opsporingsonderzoek of een gerechtelijk onderzoek wordt opgestart en of er vervolging wordt ingesteld. Als de procureur des Konings binnen deze termijn niet heeft geantwoord kan een administratieve sanctie worden opgelegd. Het betreft hier een termijn van verval. Wat betekent dat het parket geen vervolging meer kan instellen na afloop ervan.

Voor de gemengde inbreuken voorziet de wet een bijzondere afstemming tussen de Procureur des Konings en de ambtenaar belast met het opleggen van de sanctie. (artikel 119bis NGW § 8)

30. Voor de zwaarste overtredingen (bedreiging met een aanslag, opzettelijke slagen en verwondingen, beledigingen en gewone diefstal) kan de ambtenaar enkel een administratieve geldboete opleggen, indien de procureur des Konings binnen een termijn van twee maanden heeft laten weten dat hijzelf geen gevolg aan de feiten zal geven en dat een boete aangewezen is.
Indien de procureur des Konings binnen deze termijn geen bericht heeft gelaten, kan de inbreuk nog uitsluitend strafrechtelijk behandeld worden en kan geen administratieve boete meer worden opgelegd.
31. Voor de minder ernstige gemengde inbreuken (vernietiging of beschadiging van graven, monumenten, kunstvoorwerpen, vernietiging van bomen, ...), kan de ambtenaar een boete opleggen na afloop van de termijn van een maand volgend op de ontvangst van het proces-verbaal, behalve wanneer de procureur des Konings hem heeft gemeld dat een opsporingsonderzoek of gerechtelijk onderzoek wordt opgestart, dat er vervolging wordt ingesteld of dat hij het dossier seponeert bij gebrek aan voldoende bewijslast.

Antwoordt de procureur des Konings niet binnen deze termijn, dan kan enkel nog een administratieve sanctie worden opgelegd.

Voorafgaand aan het in werking treden van de politiereglementen en –verordeningen, zal een overleg met de diensten van de procureur des Konings, van het rechtsgebied waaronder de gemeente valt, aangewezen zijn om de nodige afspraken te maken, zeker wanneer ook administratieve sancties kunnen opgelegd worden voor overtredingen van bepaalde artikelen uit het Strafwetboek.

Het Openbaar Ministerie beschikt over een termijn van één of twee maanden om hun reactie (al dan niet) te laten kennen en er kan geen administratieve sanctie worden opgelegd vóór het verstrijken ervan. Niets verhindert echter dat de ambtenaar belast met het opleggen van de boete in deze tussentijd de procedure reeds zou opstarten, zodat ook de termijn van vijftien dagen waarbinnen de overtreder zijn verweer kan doen gelden reeds kan beginnen lopen. Wanneer het openbaar Ministerie alsnog te kennen zou geven de zaak naar zich toe te trekken, volstaat het de administratieve procedure gewoon stop te zetten.

32. De aangewezen ambtenaar start de procedure op bij een ter post aangetekend schrijven; een model hiervan wordt toegevoegd in bijlage. De termijn van 15

dagen voor het indienen van de verweermiddelen, vangt aan op de datum van de aangetekende zending.

De aangetekende zending dient alle vermeldingen te bevatten voorzien in artikel 119bis, § 9, 1e lid, 1°, 2°, 3°, 4°, en een afschrift van het proces-verbaal dient bij de zending te worden gevoegd op straffe van nietigheid van de procedure. Een «fout» kan evenwel nog worden rechtgezet binnen een termijn van 6 maand. Na deze termijn kan er geen sanctie meer worden opgelegd. De wet voorziet inderdaad geen reden tot opschorting van de verjaringstermijn.

33. In het kader van de administratieve sancties heeft de gemeenteraad de mogelijkheid om in een bemiddelingsprocedure te voorzien. Voor minderjarigen boven 16 jaar is deze procedure verplicht. Het gaat hier om een nieuwe bemiddelingsprocedure op zich, die geen verband houdt met de reeds bestaande bemiddeling in strafzaken.

Zoals aangehaald in artikel 119ter, heeft de bemiddelingsprocedure juist als doel aan de overtreder de kans te bieden om de aangebrachte schade te vergoeden of herstellen. Indien tot vergoeding of herstellen wordt overgegaan, kan de ambtenaar overwegen om een minder zware boete of helemaal geen sanctie op te leggen.

De wet legt geen formaliteiten op voor deze bemiddelingsprocedure. Om reden van bewijskracht zal er minstens een schriftelijke weerslag dienen te bestaan van deze bemiddelingspoging. Voor het overige staat het de gemeenten vrij de concrete stappen hiervan in hun reglement op te nemen. Niets belet dat de bemiddelingsprocedure zou gevoerd worden door een andere persoon of instantie dan de ambtenaar die specifiek werd aangeduid om de administratieve geldboete op te leggen.

Bij het toepassen van de bemiddelingsprocedure, dient men voor ogen te houden dat de verjaringstermijn voor het opleggen van de boete betrekkelijk kort is. Deze procedure mag immers niet als resultaat hebben dat de dader ontsnapt aan de administratieve boete. Om tijd te winnen lijkt het mij aangewezen om de bemiddelingsprocedure op te nemen in de opstartbrief voor de administratieve procedure. De ambtenaar zou aan de overtreder bij voorbeeld kunnen vragen om, binnen een termijn van 15 dagen, ofwel te bewijzen dat de aangebrachte schade hersteld is ofwel verweermiddelen in te dienen.

De gemeenten zijn dus niet verplicht deze procedure te voorzien indien de dader van het feit meerderjarig is ; ze kunnen eveneens beslissen deze slechts voor bepaalde inbreuken toe te passen.

Verweermiddelen van de overtreder

34. Binnen een termijn van 15 dagen kan de overtreder de verweermiddelen die hij wil gebruiken schriftelijk indienen. Indien het bedrag van de boete hoger ligt dan 60 euro kan de overtreder vragen om zich mondeling te verdedigen; de ambtenaar is verplicht hem te horen en bepaalt de dag waarop hij uitgenodigd wordt. Het is wenselijk dit verhoor te laten plaatsvinden binnen de 15 dagen. Het is eveneens van belang dat de beslissing zo snel mogelijk wordt genomen. De wet beoogt immers de tijd tussen de inbreuk en de sanctie zo kort mogelijk te houden, wat de doeltreffendheid van de straf ten goede komt. Dit vraagt evenwel een snelle beslissing vanwege de aangewezen ambtenaar.

Bij ontstentenis van een mondeling verweer - bijvoorbeeld doordat de boete die de aangewezen ambtenaar voorziet, lager is dan 60 euro - geniet de overtreder van de rechten van de verdediging zoals uiteengezet in § 9 van het artikel 119bis.

35. Wanneer in de administratieve procedure een minderjarige ouder dan 16 jaar betrokken is, moet deze verplicht worden bijgestaan door een advocaat. De stafhouder van de orde der advocaten dient hiervan in kennis te worden gesteld. Een afschrift van dit bericht van kennisgeving aan de stafhouder wordt bij het dossier van rechtspleging gevoegd.

In de nieuwe wet wordt bepaald dat de stafhouder of het bureau voor juridische bijstand overgaan tot de toewijzing van een advocaat, uiterlijk binnen de twee werkdagen te rekenen van het bericht van kennisgeving. Daarenboven dienen ingeval van belangenconflict, de stafhouder of het bureau voor juridische bijstand erop toe te zien dat de betrokkene verdedigd wordt door een andere advocaat dan degene op wie zijn vader en moeder, voogd of personen die hem onder hun bewaring hebben of die bekleed zijn met een vorderingsrecht een beroep gedaan hebben.

Er dient te worden opgemerkt dat in de Nederlandse tekst sprake is van «een strafbaar feit» terwijl de Franse tekst gewag maakt van «une infraction»; er kan mijns inziens geen misverstand over bestaan dat de verplichte bijstand van een advocaat voorgeschreven is zowel in gevallen van gemengde inbreuken als bij louter administratiefrechtelijke inbreuken. Een verschillende behandeling van de minderjarigen naargelang de aard van de inbreuken zou immers niet te verantwoorden zijn.

Beslissing van de ambtenaar

36. Bij het bepalen van het bedrag van de geldboete moet de aangewezen ambtenaar (vaak de «sanctionerende ambtenaar» genoemd) rekening houden met het proportionaliteitsbeginsel. De sanctie moet worden opgelegd in verhouding tot de ernst van de gevolgen van de overtreding. Wanneer verschillende feiten worden gepleegd die leiden tot één overtreding, kan er toch slechts één geldboete worden opgelegd. Bij herhaling kan het bedrag van de boete worden aangepast maar mag 250 € niet overschrijden.

De boete die door de aangewezen ambtenaar wordt opgelegd, moet in verhouding staan tot de overtreding. Voor een lichte overtreding is het aangewezen niet de maximale sanctie toe te passen. In dit geval zal de sanctie slechts dienen om de overtreder erop te wijzen dat hij een fout heeft begaan en dat zulk gedrag in de toekomst niet meer gewenst wordt. Wanneer het betreffende gedrag zich toch herhaalt, zal de sanctie worden aangepast (verhoogd).

Een model van beslissing bevindt zich in bijlage van deze omzendbrief.

Kennisgeving van de administratieve geldboete

37. De aangewezen ambtenaar brengt de betrokkene per aangetekend schrijven op de hoogte van de beslissing. Overeenkomstig artikel 109 van de nieuwe gemeentewet, moet de kennisgeving getekend worden door de burgemeester en mede ondertekend door de gemeentesecretaris.
- Bij de kennisgeving van de beslissing wordt een overschrijvingsformulier of een stortingsformulier gevoegd dat door de belanghebbende gebruikt kan worden, tevens wordt aan de overtreder meegedeeld dat de boete ook kan betaald worden in handen van de gemeenteontvanger.
- De beslissing heeft uitvoerende kracht na het verstrijken van een termijn van één maand na haar kennisgeving aan de betrokkene, tenzij deze beroep heeft aangetekend bij de politierechtbank.

Beroep

38. Het nieuwe artikel 601 ter, door de wet van 13 mei 1999 ingevoegd in het Gerechtelijk Wetboek, verleent uitdrukkelijk de bevoegdheid aan de politierechtbanken om kennis te nemen van het beroep, dat aangetekend werd tegen de administra-

tieve geldboete opgelegd door de aangewezen ambtenaar. De beslissing van de politierechter is een beslissing in laatste aanleg. De aanwending van buitengewone rechtsmiddelen, zoals het cassatieberoep, blijft wel mogelijk.

De belanghebbende kan beroep aantekenen wanneer hij niet akkoord gaat met de opgelegde sanctie.

De gemeente kan slechts beroep aantekenen indien de aangewezen ambtenaar een provincieambtenaar is en enkel indien deze geen sanctie heeft opgelegd.

De beroepsprocedure die door de belanghebbende gevolgd moet worden, is de gewone procedure voor de politierechtbank. De politierechter beoordeelt de wettigheid en de proportionaliteit van de opgelegde geldboete. Het beroep moet ingesteld worden bij verzoekschrift, binnen een termijn van één maand na de kennisgeving. De gewone termijnregelingen van het Gerechtelijk Wetboek zijn van toepassing. Het beroep wordt ingeleid bij een eenvoudig verzoekschrift. De beroepsprocedure schorst de uitvoerbaarheid van de beslissing.

De wet spreekt zich niet uit of het de strafrechtelijke procedure of de civielrechtelijke procedure is die moet gevolgd worden voor de politierechtbank. In navolging van andere beroepsprocedures met betrekking tot de administratieve sancties, dient ervan uitgegaan te worden dat het de civielrechtelijke procedure betreft.

Indien de politierechter de straf bevestigt, vallen de kosten van het beroep ten laste van de veroordeelde.

39. Minderjarigen kunnen beroep aantekenen tegen de beslissing tot opleggen van een administratieve boete, door een gratis verzoekschrift in te dienen bij de jeugdrechter, in het kader van een open debat dat toelaat de sanctie alsnog te vervangen door een maatregel van toezicht, bescherming of opvoeding.

II.3.2. Te volgen procedure voor de andere administratieve sancties opgelegd door het College van burgemeester en schepenen

40. De wet biedt de mogelijkheid om nog andere administratieve sancties op te leggen, die dienen voorzien te zijn in het gemeentelijk reglement. Het betreft volgende sancties :
- de administratieve schorsing van een toelating of vergunning afgeleverd door de gemeente;
 - de administratieve intrekking van een toelating of vergunning afgeleverd door de gemeente;

- de administratieve sluiting van een instelling, tijdelijk of definitief. Deze opsomming is limitatief. Geen enkele andere administratieve sanctie is mogelijk. Indien de gemeentelijke overheid een vergunning heeft afgeleverd, bijvoorbeeld voor het uitbaten van een terras op de openbare weg, dan kan het College van burgemeester en schepenen deze vergunning intrekken, als administratieve sanctie, ingeval er inbreuken werden vastgesteld. Er moet een duidelijke link gelegd worden tussen de vastgestelde inbreuk en de erop volgende sanctie.

Het overmaken van het proces-verbaal of de vaststelling

41. Het originele proces-verbaal dient overgemaakt te worden aan het College van burgemeester en schepenen. Artikel 123, 12°, en artikel 119bis, § 2 van de nieuwe gemeentewet, duiden inderdaad het College van burgemeester en schepenen aan als bevoegd orgaan voor de het opleggen van de administratieve schorsing of intrekking van een vergunning of toelating en voor de administratieve sluiting van een instelling.

Beslissing en uitvoering

42. In artikel 119bis, § 4, wordt voorzien dat deze administratieve sancties moeten worden voorafgegaan door een waarschuwing dat er een inbreuk werd vastgesteld en dat, bij een volgende inbreuk of wanneer de inbreuk wordt gehandhaafd, een sanctie zal opgelegd worden. Deze waarschuwing moet een uittreksel bevatten van het overtreden reglement of verordening.

Bij het bepalen van de sanctie moet het College rekening houden met het proportionaliteitsbeginsel. De sanctie wordt opgelegd in verhouding tot de ernst van de gevolgen van de inbreuk. Wanneer verschillende feiten worden gepleegd die leiden tot één overtreding, kan er toch maar één geldboete worden opgelegd. Bij herhaling zal de aard of de duur van de sanctie kunnen worden aangepast.

Overeenkomstig artikel 109 van de nieuwe gemeentewet dient de kennisgeving van de sanctie te worden getekend door de burgemeester en mede ondertekend door de gemeentesecretaris. Het is aangewezen de kennisgeving bij een ter post aangetekend schrijven over te maken.

Verweermiddelen en beroep

43. De wet van 13 mei 1999 heeft niet voorzien in de wijze waarop het recht van verdediging door de overtreder kan worden gevrijwaard. Het zou evenwel verkeerd zijn daaruit te besluiten dat het College het recht heeft om een administratieve sanctie op te leggen, zonder daarbij aan de belanghebbende de garanties te bieden die erkend zijn door de internationale verdragen waarbij België zich heeft aangesloten.

Ik raad bijgevolg de gemeentebesturen aan om de voorschriften die bevat zijn in § 9 van het nieuwe artikel 119bis (voor de boetes), mutatis mutandis toe te passen.

De wet heeft ook niet voorzien in een specifieke mogelijkheid tot beroep. Het beroep zal daarom moeten worden ingesteld bij de Raad van State op basis van het algemeen administratief recht.

III. NIEUWE POLITIEMAATREGELN VOOR DE BURGE- MEESTER

44. Ik vestig er uw aandacht op dat het hier maatregelen van bestuurlijke politie betreft in de zin van artikel 3, 1°, van de wet op het politieambt, en niet van administratieve sancties. De uitvoeringsbesluiten zijn niet onderworpen aan dezelfde voorwaarden als de administratieve sancties.

De wet heeft twee specifieke uitvoeringsbesluiten voorzien die verschillende doelstellingen hebben :

- Het nieuwe artikel 134ter verleent aan de burgemeester de bevoegdheid om een politimaatregel te nemen die bestaat in de voorlopige sluiting van een instelling of de tijdelijke schorsing van een vergunning. Het betreft hier een dringende procedure tengevolge van het niet respecteren door de uitbater van de uitbatingvoorwaarden en niet door verstoring van de openbare orde.
- Het nieuwe artikel 134quater verleent aan de burgemeester de bevoegdheid om een politimaatregel te nemen die bestaat in de voorlopige sluiting van een instelling, doordat de openbare orde wordt verstoord buiten een instelling die toegankelijk is voor het publiek en dit tengevolge van gedragingen die zich voordoen binnen in de instelling.

III.1. Algemene regels voor de 2 procedures

45. De beslissing wordt genomen door de burgemeester en moet worden bekrachtigd door het College van burgemeester en schepenen op «de eerstvolgende vergadering», meer bepaald op de eerste vergadering die volgt op de beslissing. Indien dit niet gebeurt, zal de maatregel vervallen.

De maatregel is in elk geval van tijdelijke aard. Zelfs als hij door het College wordt bekrachtigd, kan hij de termijn van 3 maand niet overschrijden. Op het einde van deze termijn wordt hij «van rechtswege» opgeheven. Deze termijn kan bijgevolg niet worden verlengd door de burgemeester of het College voor wat dezelfde feiten betreft. Een definitieve maatregel is immers geen uitvoeringsbesluit meer, maar een sanctie, en de administratieve sancties moeten worden opgelegd in overeenstemming met de bepalingen uiteengezet in punt II.

Er dient hier ook aan herinnerd te worden dat, ook in het geval van uitvoeringsbesluiten, de rechtspraak van de Raad van State vereist dat het proportionaliteitsbeginsel tussen het vastgestelde feit en de genomen maatregel wordt gerespecteerd. Dit zal in het bijzonder het geval zijn voor wat betreft de duur van de maatregel tot sluiting.

De wet voorziet geen formaliteiten met betrekking tot de beslissing, maar het lijkt mij dat deze schriftelijk moet zijn en getekend moet worden door de burgemeester en ter kennis gebracht van de belanghebbende, hetzij door overhandiging in zijn handen, hetzij per aangetekende post.

III.2. Artikel 134ter : de voorlopige sluiting van een instelling of de tijdelijke schorsing van een vergunning wanneer de uitbatingvoorwaarden van de instelling of de voorwaarden van de vergunning niet worden gerespecteerd

46. Deze maatregel is onderworpen aan volgende voorwaarden :
- Hoogdringendheid :
Dit artikel is van toepassing «indien de minste vertraging voor een ernstig nadeel zou kunnen zorgen». Men zou dit kunnen vergelijken met een procedure in kortgeding.
 - Afwezigheid van een andere overheid die de bevoegdheid van hoogdringendheid bezit :
Artikel 134ter sluit een tussenkomst van de burgemeester uit indien «de bevoegd-

heid om deze maatregelen bij hoogdringendheid te nemen, werd toegewezen aan een andere overheid, door een specifieke regelgeving».

Deze bepaling beoogt wel degelijk het geheel van de maatregel. Zij vindt haar bestaansreden in het feit dat de wetgever dit recht heeft willen instellen, ook wanneer de instelling wordt uitgebaat zonder een gemeentelijke vergunning nodig te hebben, of op basis van een vergunning afgeleverd door een andere instantie.

Er moet uit worden besloten dat de bevoegdheid tot tussenkomst van de burgemeester enkel wordt uitgesloten, indien een specifieke reglementering een procedure van hoogdringendheid heeft voorzien inzake voorlopige sluiting of tijdelijke schorsing. Zo worden bijvoorbeeld in het kader van de reglementering met betrekking tot het leefmilieu, dusdanige procedures van hoogdringendheid voorzien, die worden toevertrouwd aan hetzij de burgemeester hetzij aan andere instanties dan de gemeente.

47. Procedure :

De wet vermeldt geen procedure die door de burgemeester gevolgd dient te worden om zijn ordemaatregel te nemen. Hij zal zich bijgevolg dienen te houden aan de algemene beginselen van bestuur, die reeds menigmaal onderwerp hebben uitgemaakt van beslissingen van de Raad van State. De burgemeester dient de principes van goed bestuur toe te passen.

Het nieuwe artikel 134ter stelt voor de uitbater van een instelling het recht in om zijn verweermiddelen naar voor te brengen vooraleer de beslissing wordt genomen, maar de wet heeft niet voorzien in de wijze waarop hij zijn rechten kan uitoefenen.

Ik beveel dan ook aan dat :

- de belanghebbende ervan op de hoogte gebracht zou worden, hetzij door overhandiging in zijn eigen handen, hetzij per aangetekende brief, van de vaststelling gedaan door een gemeentelijk ambtenaar (de tussenkomst van een lid van de plaatselijke politie is niet noodzakelijk) dat de voorwaarden inzake uitbating of vergunning niet werden gerespecteerd;
- de belanghebbende een afschrift ontvangt van het dossier of de mogelijkheid krijgt het te raadplegen bij het gemeentebestuur;
- de belanghebbende de mogelijkheid krijgt om zijn verweermiddelen in te brengen, en dit op de door de gemeente bepaalde wijze (mondeling of schriftelijk).

48. Beslissing

De beslissing van de burgemeester kan enkel betrekking hebben op de voorlopige sluiting van een instelling of op de tijdelijke schorsing van een vergunning. Een beslissing tot intrekking - die per definitie definitief is - wordt niet voorzien door deze maatregel.

De beslissing dient uiteraard het feit te bevatten dat er werd vastgesteld dat de uitbater de vastgelegde voorwaarden tot uitbating van de instelling of inzake de vergunning niet heeft gerespecteerd. Eveneens dient ze gemotiveerd te worden en te vermelden op basis van welke dringende motieven de burgemeester is overgegaan tot de procedure van hoogdringendheid.

III.3. Artikel 134quater : de sluiting van een instelling omwille van de openbare orde

49. Behalve aan de algemene regels, is deze maatregel ook nog onderworpen aan de volgende specifieke voorwaarden :

– Omstandigheden :

Artikel 134quater richt zich op een situatie van verstoring van de openbare orde. Het artikel situeert zich dus niet meer in het kader van een eerder beperkte «openbare overlast», maar in het bredere kader van openbare ordeverstoring, waarin de algemene bestuurlijke politie haar uitgangspunt vindt.

De verstoring van de openbare orde moet aan volgende kenmerken beantwoorden :

- a) het gaat om een verstoring van materiële aard, niet van morele;
- b) de verstoring kan betrekking hebben op de verschillende onderdelen van de openbare orde, namelijk de rust, veiligheid, gezondheid, zindelijkheid en de openbare overlast;
- c) de verstoring doet zich voor buiten de instelling, op de openbare weg;
- d) het betreft een instelling die toegankelijk is voor het publiek;
- e) de verstoring buiten de instelling wordt veroorzaakt door gedragingen die zich voordoen binnen de instelling.

Deze maatregel is niet van toepassing indien de verstoring geen verband houdt met gedragingen die zich voordoen binnen de instelling, bijvoorbeeld het lawaai dat veroorzaakt wordt door particulieren die de instelling binnengaan of verlaten, of indien de verstoring beperkt blijft tot het inwendige van de instelling : er moet een oorzakelijk verband bestaan tussen het gedrag binnen de instelling en de verstoring buiten de instelling.

50. In andere gevallen zal de gemeente beroep moeten doen op andere middelen. De invoering van artikel 134quater raakt niet aan artikel 133 van de Nieuwe Gemeentewet. Artikel 134quater werd toegevoegd om de burgemeester een bijkomende mogelijkheid te geven om op te treden tegen een vorm van openbare ordeverstoring die hij niet ten gronde kan aanpakken op basis van zijn politionele bevoegdheid, met name wanneer een ordeverstoring wordt vastgesteld in de om-

geving van een instelling tengevolge van activiteiten die zich daarbinnen afspelen, en dit zonder de noodzaak te weten of die activiteiten al dan niet geoorloofd zijn. Het is dus uiterst belangrijk om in de motivatie duidelijk te vermelden op welk artikel men zich heeft gebaseerd. De burgemeester kan de strenge toepassingsregels van artikel 134quater niet omzeilen door zijn beslissing zo gezegd te baseren op artikel 133, tweede lid.

51. Procedure :

De wet vermeldt geen procedure die door de burgemeester gevolgd moet worden om zijn ordemaatregel te nemen. Het lijkt me voor de hand liggend dat de burgemeester in het bezit zal zijn van een rapport, opgesteld door een politiedienst of door een andere dienst, waarop hij zich kan baseren om de ordeverstoring vast te stellen.

Artikel 134quater, in tegenstelling tot artikel 134ter, stelt niet het recht in voor de uitbater van de instelling om zijn verweermiddelen in te brengen. Evenwel, ofschoon de verstoring die de maatregel rechtvaardigt een gevolg zal zijn van het gedrag van derden en niet van de uitbater, vereisen de principes van goed bestuur, waaraan de Raad van State steeds refereert, dat de overheid kennis heeft genomen van de bemerkingen van de uitbater van de instelling welke activiteiten het onderwerp zullen uitmaken van een voorlopige sluiting, en dit vóór de maatregel wordt genomen.

Daaruit volgt dat ik aanraad - behalve voor gevallen van hoogdringendheid die dit niet toelaten, maar die beperkt blijven tot een sluiting van enkele uren - dat de burgemeester aan de belanghebbende het recht geeft om zijn argumenten uiteen te zetten, hetzij schriftelijk, hetzij mondeling ten overstaan van de burgemeester of de ambtenaar die deze daartoe heeft afgevaardigd.

52. Beslissing :

De beslissing van de burgemeester kan enkel betrekking hebben op een voorlopige sluiting van een instelling. Gezien de omstandigheden moet de beslissing uiteraard nauwkeurig gemotiveerd worden. Daarin moet een oorzakelijk verband liggen tussen bijvoorbeeld het gedrag van de personen die de instelling regelmatig bezoeken en de overlast. Dit oorzakelijke verband moet duidelijk blijken uit de motivatie. De motivatie moet uitgewerkt worden op basis van een goed onderbouwd dossier met betrekking tot de klachten tegen de overlast.

De duur zal in verhouding moeten staan tot de veroorzaakte overlast. Het is niet evident dat de burgemeester onmiddellijk een beslissing neemt voor een termijn van drie maand. Zo werd in een arrest van de Raad van State van 16 september 1999 (zaak A. 86.645/XII-2211) het opleggen van de maximale sluitingsduur beschouwd als absoluut onevenredig.

IV. BIJZONDERE OPMERKINGEN

53. Om de gemeenten de tijd te gunnen om de nodige aanpassingen door te voeren voor het toepassen van de maatregel, wordt het in voege treden van de wet van 17 juni 2004 vastgesteld op 1 april 2005. In de praktijk betekent dit dat het na deze datum niet meer mogelijk is de gedepenaliseerde inbreuken strafrechtelijk te beteugelen.

Omzendbrief OOP 30 van 2 mei 2001 aangaande de uitvoering van de wet van 13 mei 1999 betreffende de invoering van de gemeentelijke administratieve sancties, wordt door de huidige omzendbrief opgeheven en vervangen.

V. BIJLAGEN

- Model van proces-verbaal;
- Model van brief tot opstarten van de administratieve procedure (met bemiddelingsprocedure);
- Model van beslissing tot opleggen van een administratieve geldboete;
- Model van kennisgeving aan de stafhouder inzake het opstarten van een administratieve procedure tegen een minderjarige.

Gelieve mevrouw, mijnheer de gouverneur, deze omzendbrief te willen overmaken aan de Dames en Heren burgemeesters en arrondissementscommissarissen van uw provincie.

De Minister van Binnenlandse Zaken,
P. DEWAELE

De Minister belast met het grootstedenbeleid
C. DUPONT

BIJLAGE I : model van vaststelling

Stad/Gemeente X adres	PRO JUSTITIA	
	<i>Aanvankelijke vaststelling nr. XXX van XX/XX/XXXX.</i>	
Opgesteld: - Ambtshalve	ONDERWERP VAN DE VASTSTELLING: VASTSTELLINGEN/INLICHTINGEN (aanduiden wat overeenstemt)	
Overgemaakt aan: De ambtenaar belast met de oplegging van de administratieve sanctie	TEN LASTE VAN: Identiteitsgegevens overtreder	Verhoord: Ja/nee
	WEGENS INBREUK OP: Aanduiding van het/de artikel(s) van het reglement of verordening dat overtreden werd	
	Vak voorbehouden aan het Parket of aan de ambtenaar belast met het opleggen van de administratieve geldboete	

	Bijlagen:	
<p>STAD/GEMEENTE X Adres</p>	<p>Eerste bladzijde van de vaststelling nr. XX dd. XX/XX/XXXX</p> <div style="text-align: center;"> </div> <p>Op (datum) :</p> <p>Ik, ondergetekende, XXX, functie, beëdigd ambtenaar/agent, behorende tot de stad/gemeente X - verblijvende te (adresgegevens gemeente), en aangewezen krachtens gemeenteraadsbeslissing dd. om vaststellingen te doen in toepassing van artikel 119bis Nieuwe Gemeentewet, heb vastgesteld wat volgt:</p> <p style="text-align: center;">VASTSTELLINGEN</p> <p>Hier volgt een omschrijving van de vastgestelde inbreuk met vermelding van het betreffende artikel van het reglement of verordening dat overtreden werd.</p> <p>Naast de aanduiding van plaats, datum en uur dient de inbreuk zo volledig mogelijk omschreven te worden aangezien wat onder de rubriek «vaststellingen» wordt opgenomen, de basis zal vormen voor een eventuele latere administratieve procedure.</p> <p style="text-align: center;">INLICHTINGEN</p> <p>Her kan specifieke informatie worden opgenomen die niet onmiddellijk betrekking heeft op de gedane vaststellingen, doch wel randinformatie biedt...</p> <p>Tweede bladzijde van de vaststelling nr. XXX dd. XX/XX/XXXX</p> <p>Afgesloten op (datum) om XXX u.</p> <p>Waarvan akte,</p> <p>Naam en handtekening opstellen</p>	

BIJLAGE 2 : brief tot opstarting van de administratieve procedure (met bemiddelingsprocedure)

AANGETEKEND

Geachte Mevrouw/mijnheer,

Op (datum) heeft het proces-verbaal/de vaststelling met nummer XXX dd. XX.XX.XXXX, opgesteld door beëdigd ambtenaar/agent X, mijn diensten bereikt.

In dit proces-verbaal/vaststelling werd de volgende inbreuk vastgesteld :

(omschrijving inbreuk)

Dit maakt een inbreuk uit op artikel XXX van het gemeentelijk reglement of verordening van XXX (datum en titel) waarvoor een administratieve geldboete van maximaal 250 euro kan worden opgelegd.

U heeft thans de gelegenheid om uw verweermiddelen, schriftelijk bij een ter post aangetekende brief, uiteen te zetten binnen de vijftien dagen, te rekenen vanaf de datum van kennisgeving van deze aangetekende brief. Bij deze gelegenheid kan u om een mondelinge verdediging van uw zaak verzoeken.

U kan uw schrijven richten naar :

Naam behandelend ambtenaar en adresgegevens

U kan zich laten bijstaan door een advocaat. U en uw advocaat hebben het recht uw dossier te consulteren.

In bijlage vindt u een afschrift van het proces-verbaal/de vaststelling.

(Ingeval van een minderjarige) Gelijktijdig met dit schrijven werd een schrijven gericht aan de stafhouder van de orde der advocaten. Indien u over geen advocaat zou beschikken zal de stafhouder u een advocaat ter beschikking stellen en dat tijdens de hele procedure.

(facultatief behoudens bij minderjarigen) In het kader van de in artikel 119 ter Nieuwe Gemeentewet voorziene (verplichte) voorafgaande bemiddelingsprocedure, verzoek ik u mij binnen de termijn van 15 dagen tevens schriftelijk bewijs te willen leveren dat de aangerichte schade vergoed of hersteld is.

Hoogachtend

Naam en handtekening behandelend ambtenaar

BIJLAGE 3 : model van beslissing

BESLISSING

Gelet op artikel 119bis van de Nieuwe Gemeentewet, ingevoerd bij wet van 13 mei 1999 en gewijzigd bij de wet van 7 mei 2004 en 17 juni 2004 ;

Gelet op het gemeentelijk reglement/verordening van (datum en titel) ;

Gelet op het proces-verbaal/de vaststelling met nummer XXX dd. XX/XX/XXX, waarbij werd vastgesteld dat (identiteit overtreder) op (datum) (omschrijving inbreuk) ;

Overwegende dat hogervermelde inbreuk onder toepassing valt van artikel X van het gemeentelijk reglement of verordening van (datum en titel);

(facultatief) Overwegende dat de procureur des Konings op schriftelijk heeft laten weten dat : het aangewezen is een administratieve geldboete op te leggen en dat hijzelf geen gevolg aan de feiten zal geven / dat een opsporingsonderzoek of een gerechtelijk onderzoek werd opgestart, vervolging werd ingesteld of wel dat het dossier werd geseponeerd bij gebrek aan toereikende bezwaren / dat de procureur des Konings geen bericht heeft gelaten binnen de wettelijke termijn ;

Overwegende dat aan X bij aangetekende brief dd. de mogelijkheid werd geboden verweermiddelen in te dienen; (facultatief behoudens bij minderjarigen) dat tezelfdertijd aan X een voorafgaande bemiddelingsprocedure werd voorgesteld ;

Overwegende dat de voorafgaande bemiddelingsprocedure wel/niet met gunstig gevolg werd afgehandeld zodat er geen aanleiding meer bestaat een administratieve geldboete op te leggen / zodat hiermede rekening kan gehouden worden bij de begroting van de administratieve geldboete ;

Overwegende dat X/Meester X in zijn hoedanigheid van raadsman van bij schrijven dd. XX/XX/XXXX verweermiddelen heeft ingediend (en terzelfdertijd om een mondelinge verdediging van de zaak heeft verzocht) ;

Overwegende dat de materialiteit van de inbreuk blijkt uit het proces-verbaal/de vaststelling, waarin ... ;

motivering

Overwegende dat het ingediende verweer dan ook niet van aard is de door vastgestelde feiten te weerleggen ; dat de inbreuk dan ook bewezen voorkomt ;

Overwegende dat op basis van het ingediende verweer, er twijfel heerst met betrekking tot de gedane vaststellingen ; dat de twijfel ten goede dient te komen van de geverbaliseerde zodat er inzake dan ook geen aanleiding bestaat enige administratieve sanctie op te leggen ;

OM DEZE REDENEN

Oordeel ik, naam en functie ambtenaar, aangewezen krachtens gemeenteraadsbeslissing dd. Om administratieve geldboetes op te leggen in uitvoering van artikel 119bis van de nieuwe gemeentewet,

Dat de feiten ten laste gelegd aan

X, geboren te X op XX/XX/XXXX, wonende te .

Bewezen zijn en leg dan ook een administratieve geldboete op ten bedrage van euro/
niet bewezen zijn en er dan ook geen aanleiding bestaat enige administratieve geldboete op te leggen.

Een kopij van deze beslissing wordt per aangetekend schrijven ter kennis gebracht aan X.

Opgemaakt te op

Naam en handtekening bevoegde ambtenaar

U heeft het recht tegen deze beslissing beroep aan te tekenen bij de politierechtbank/jeugdrechtbank. Hiertoe dient u op straffe van verval binnen een termijn van een maand vanaf de kennisgeving van deze beslissing, een verzoekschrift neer te leggen bij de politierechtbank/jeugdrechtbank te

MODEL 4 : model van kennisgeving aan stafhouder

Het opstarten van de administratieve procedure – minderjarige – kennisgeving aan stafhouder

Geachte stafhouder,

Overeenkomstig §9bis van artikel 119 bis van de Nieuwe gemeentewet breng ik u, als stafhouder van de orde der advocaten, met dit schrijven op de hoogte van het PV /de vaststelling met nummer x dd. xx, dat mijn diensten heeft bereikt.

De volgende inbreuk lastens X werd daarbij vastgesteld :
(omschrijving van de inbreuk).

Dit vormt een inbreuk op artikel X van het gemeentereglement of verordening dd. (datum en titel te vermelden). De heer X is minderjarig.

Mag ik u vragen aldus ten laatste twee werkdagen na het ontvangen van dit schrijven een advocaat aan te duiden, die belast is met het begeleiden van de minderjarige tijdens de hele procedure. Meer gegevens omtrent de heer X vindt u in bijlage. Ik zou u, na aanstelling van de betrokken advocaat, willen vragen mij in kennis te willen stellen van de identiteit van de aangestelde advocaat en bijgaand dossier over te maken aan de betrokken advocaat.

Hoogachtend

Naam en handtekening behandelend ambtenaar

(Footnotes)

I Artikel 561 van het Strafwetboek is zeer algemeen en heeft in de loop der jaren aanleiding gegeven tot een interpretatie in de rechtspraak die vereiste dat verschillende constitutionele elementen van het misdrijf verenigd zijn, te weten een intentionele daad of een schuldige nalatigheid en het uitbrengen van geluiden die van aard zijn de rust van de bewoners te verstoren. Bovendien wordt het lawaai als nachtelijk gekwalificeerd van zodra het plaatsvindt tussen zonsondergang en

zonsopgang. Het komt hoe dan ook aan de gemeenten toe om met betrekking tot dit onderwerp te bepalen wat zij willen sanctioneren in functie van de klachten en noden van hun bewoners. Een meer precieze definitie van geluid of nachtlawaai dan wat het Strafwetboek voorziet, dringt zich nochtans op en de sanctie zal des te gemakkelijker kunnen toegepast worden indien de constitutieve bestanddelen van het misdrijf zijn gepreciseerd. Ik denk bij voorbeeld aan de precisering van de nachtelijke uren gedurende welke de rust moet verzekerd zijn, aan de opsomming (limitatief of niet) van de geluiden, aan de verduidelijking van hun intensiteit.

17 MAART 2005. - Koninklijk besluit tot vaststelling van de inwerkingtreding van de wet van 17 juni 2004 tot wijziging van de nieuwe gemeentewet

Artikel 1. De wet van 17 juni 2004 tot wijziging van de nieuwe gemeentewet zal op 1 april 2005 in werking treden, met uitzondering van artikel 5 van de wet.

Art. 2. De Minister van Binnenlandse Zaken en de Minister die belast is met het Grootstedenbeleid, worden belast met de uitvoering van dit besluit.

TITEL IV. – Ambtenarenzaken en Grootstedenbeleid

HOOFDSTUK II. - Gemeentelijke administratieve sancties

Arikel 21. In artikel 119bis van de nieuwe gemeentewet, ingevoegd bij de wet van 13 mei 1999 en gewijzigd bij de wetten van 26 juni 2000, 7 mei 2004 en 17 juni 2004, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° § 2, derde lid, wordt vervangen als volgt :

« In afwijking van § 1 kan de gemeenteraad in zijn reglementen en verordeningen voorzien in de administratieve sanctie als bedoeld in het tweede lid, 1°, voor een strafbaar feit genoemd in boek II, titel X van het Strafwetboek en in de artikelen 327 tot 330, 398, 448, 461, 463, 526, 537, 545, 559, 1°, 561, 1°, en 563, 2° en 3°, van het Strafwetboek. »;

2° in § 2, zevende lid, worden tussen de woorden « op het tijdstip van de feiten » en de woorden « kunnen gestraft worden » de woorden « , zelfs wanneer deze persoon op het ogenblik van de beoordeling van de feiten meerderjarig is geworden, » ingevoegd;

3° § 6, tweede lid, 1°, wordt als volgt aangevuld :

« In geval van een meergemeenten-politiezone, kunnen deze gemeenteamttenaren vaststellingen verrichten op het grondgebied van alle gemeenten die deel uitmaken van deze politiezone, nadat daartoe voorafgaandelijk een overeenkomst werd gesloten tussen de betrokken gemeenten. »;

4° § 7 wordt vervangen als volgt :

« § 7. 1° Indien de feiten zowel een inbreuk vormen op de artikelen 327 tot 330, 398, 448, 461, 463, 526, 537, 545, 559, 1°, 561, 1°, of 563, 2° en 3° van het Strafwetboek, als gesanctioneerd worden met een administratieve sanctie, wordt het origineel van de vaststelling uiterlijk binnen de maand na de vaststelling toegestuurd aan de procureur des Konings. Bij gebreke hieraan kan er geen enkele administratieve sanctie worden opgelegd.

De politieambtenaar of hulpagent vermeldt op het proces-verbaal uitdrukkelijk de datum waarop het werd toegestuurd of ter hand gesteld aan de procureur des Konings. Er wordt tezelfdertijd een afschrift opgestuurd aan de ambtenaar; 2° indien de inbreuk enkel met een administratieve sanctie bestraft kan worden, wordt het origineel van de vaststelling uiterlijk binnen de maand na de vaststelling aan de ambtenaar toegestuurd. Bij gebreke hieraan kan er geen enkele administratieve sanctie worden opgelegd;

3° van de vaststellingen lastens minderjarigen voor feiten die enkel kunnen worden bestraft met een administratieve sanctie, wordt door de politiediensten of gemeenteamtensnaren steeds een afschrift overgemaakt aan de procureur des Konings;

4° indien de vaststelling wordt opgesteld door een ambtenaar van een vervoersmaatschappij, wordt zij door deze toegestuurd aan de ambtenaar bevoegd voor het grondgebied van de gemeente waar de feiten zich hebben voorgedaan. »;

5° § 8, tweede lid, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° de woorden « door de artikelen 526, 537 en 545 van het Strafwetboek » worden vervangen door de woorden « door de artikelen 526, 537, 545, 559, 1°, 561, 1° en 563, 2° en 3° van het Strafwetboek »;

2° de woorden « één maand » worden vervangen door de woorden « twee maanden »;

6° er wordt een § 8bis ingevoegd, luidende :

« § 8bis. Indien buiten de gevallen van samenloop vermeld in § 7, een feit zowel een strafrechtelijke als een administratiefrechtelijke inbreuk vormt, dient te worden gehandeld volgens de procedures die gelden voor inbreuken bedoeld in de artikelen van boek II, titel X van het Strafwetboek en de artikelen 526, 537 en 545 van het Strafwetboek. »;

7° § 9bis wordt aangevuld met het volgende lid :

« In afwijking van § 9, wordt het in § 9, eerste lid, bedoelde aangetekend schrijven aan de minderjarige en aan zijn vader en moeder, zijn voogden of de personen die het gezag over hem uitoefenen, gestuurd. Deze partijen hebben dezelfde rechten als de overtreders zelf. »;

8° § 10, tweede en derde lid, worden vervangen als volgt :

« Deze beslissing wordt bij aangetekend schrijven ter kennis gebracht aan de overtreder en in het geval van een minderjarige overtreder, aan de minderjarige, evenals aan zijn vader en moeder, zijn voogden of de personen die het gezag over hem uitoefenen. De vader en de moeder, de voogden of de personen die het gezag over de minderjarige uitoefenen zijn burgerrechtelijk aansprakelijk voor het betalen van de geldboete. De beslissing bedoeld in het tweede lid dient binnen een termijn van zes maanden ter kennis te worden gebracht aan de betrokkenen. Deze termijn gaat in op de dag van de ontvangst van het afschrift van het proces-verbaal of van de ontvangst van de vaststelling door de personen zoals bedoeld in § 6, tweede lid.

De ambtenaar kan geen administratieve geldboete meer opleggen na het verstrijken van deze termijn. Hij kan een afschrift van het proces-verbaal of van de vaststellingen van de personen bedoeld in § 6, tweede lid, en een afschrift van zijn beslissing verzenden aan elke belanghebbende partij die voorafgaandelijk hiertoe een schriftelijk en gemotiveerd verzoek richt aan hem. »;

9° § 12, eerste tot derde lid, worden vervangen als volgt :

« De gemeente, in geval van beslissing tot het niet-opleggen van een administratieve geldboete genomen door een aangewezen provincieambtenaar, of de overtreder kan binnen een termijn van een maand vanaf de kennisgeving van de beslissing bij verzoekschrift een beroep instellen bij de politierechtbank volgens de burgerlijke procedure.

Indien de beslissing evenwel betrekking heeft op minderjarigen die de volle leeftijd van zestien jaar hebben bereikt op het tijdstip van de feiten, wordt hoger beroep ingesteld bij kosteloos verzoekschrift bij de jeugdrechtbank. In dit geval kan het hoger beroep ook worden ingesteld door de vader en de moeder, zijn voogden of de personen die het gezag over hem uitoefenen. De jeugdrechtbank blijft bevoegd indien de overtreder meerderjarig is op het moment dat de rechtbank zich uitspreekt.

De politierechtbank of de jeugdrechtbank doet, in het kader van een openbaar debat met uiteenzetting door alle partijen, uitspraak over het beroep dat werd ingesteld tegen de administratieve sancties als bedoeld in § 2, tweede lid, 1°. Zij oordeelt over de wettigheid en de proportionaliteit van de opgelegde geldboete.»;

10° § 12, vijfde lid, wordt aangevuld als volgt :

« In dit geval is artikel 60 van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming van toepassing. »;

11° § 12, zesde lid, wordt vervangen als volgt :

« Geen hoger beroep staat open tegen de beslissing van de politierechtbank of van de jeugdrechtbank.

Wanneer echter de jeugdrechtbank beslist om de administratieve sanctie te vervangen door een maatregel van bewaring, behoeding of opvoeding bedoeld in artikel 37 van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, staat er wel hoger beroep open. In dit geval wordt er gehandeld volgens de procedures van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming die gelden voor de als misdrijf omschreven feiten.»

Art. 22. De artikelen 559, 1°, 561, 1°, 562, 563, 2° en 3°, 564, 565 en 566 opgenomen in boek II, titel X van het Strafwetboek en opgeheven bij de wet van 17 juni 2004 evenals het opschrift van boek II, titel X van het Strafwetboek worden hersteld zoals ze waren opgesteld voor hun opheffing.

10 NOVEMBER 2005. - Omzendbrief OOP 30ter waarbij uitleg verschaft wordt bij de wijziging van artikel 119bis van de Nieuwe Gemeentewet krachtens de wet van 20 juli 2005 houdende diverse bepalingen

Kenmerk	VIII/B/ADB/05/
Doelpubliek	Burgemeesters
Innovatie	Gemeentelijke administratieve sancties – repenalisering van bepaalde artikelen uit titel X van boek II van het Strafwetboek – wijzigingen in de procedure tot oplegging van een administratieve geldboete in toepassing van artikel 119bis Nieuwe Gemeentewet
Samenvatting	De huidige omzendbrief vormt een aanvulling bij de omzendbrief OOP 30 bis en geeft een overzicht van de wijzigingen die aangebracht werden aan artikel 119bis Nieuwe Gemeentewet (NGW) door de wet van 20 juli 2005 houdende diverse bepalingen. Daarnaast worden enkele wijzigingen aangebracht aan de inhoud van de omzendbrief OOP 30bis.
Te ondernemen acties	Verspreiding aan de gemeentesecretaris, aan de ambtenaar belast met het opleggen van de boetes en aan de korpschef van de lokale politie.
Sleutelwoorden	Gemeentelijke administratieve geldboete – gemengde inbreuken – procedure tegen minderjarigen – artikel 119bis NGW
Redacteurs	Ann DE BACKER, attaché, FOD Binnenlandse Zaken, Algemene Directie Veiligheids- en Preventiebeleid, juridische cel
Contact	Ann DE BACKER, ann.debacker@ibz.fgov.be
Probleem van verzending	Denise WALLYN, 02/557.34.95 – denise.wallyn@ibz.fgov.be

I. WIJZIGINGEN AAN ARTIKEL 119BIS NIEUWE GEMEENTEWET

Met de wet van 20 juli 2005 houdende diverse bepalingen werd een aanpassing doorgevoerd van artikel 119bis Nieuwe gemeentewet. Hieronder wordt een overzicht gegeven van de verschillende wijzigingen die dit artikel heeft ondergaan.

I. 1. Repenalisering titel X van boek II van het Strafwetboek

Ingevolge de wet van 17 juni 2004 werd titel X van boek II van het Strafwetboek gedepenaliseerd. De gemeenten konden echter deze feiten opnieuw opnemen in hun reglementen of verordeningen en voor de overtreding ervan hetzij een politiestraf hetzij een administratieve sanctie opleggen. Diezelfde wet voorzag tevens uitdrukkelijk in de mogelijkheid om aan minderjarigen die de volle leeftijd van 16 jaar hebben bereikt, een administratieve sanctie die bestaat uit een maximum geldboete van 125 euro op te leggen. Minderjarigen van minder dan 16 jaar daarentegen konden geen administratieve geldboete opgelegd krijgen.

Dit had tot gevolg dat deze minderjarigen van minder dan 16 jaar als het ware straffeloos bleven wanneer voor de overtreding van deze inbreuken geen politiestraf in het gemeentereglement of verordening werd opgenomen of wanneer geopteerd werd voor een administratieve geldboete. Bij gebreke aan een inbreuk van strafrechtelijke aard kan immers geen beschermingsmaatregel in toepassing van de wet op de jeugdbescherming genomen worden aangezien de inbreuken niet konden omschreven worden als een als misdrijf omschreven feit. Bovendien konden de parketten voor dergelijke feiten gepleegd door minderjarigen van minder dan 16 jaar, slechts uitzonderlijk optreden op basis van een dringende problematische opvoedingssituatie wanneer de voorwaarden daartoe aanwezig waren. Zoals hoger vermeld, kon ook geen administratieve geldboete opgelegd worden.

Om aan dit probleem van straffeloosheid tegemoet te komen, is het belangrijk dat een aantal overtredingen uit titel X van het Strafwetboek waaraan toch vaak minderjarigen ook van minder dan 16 jaar zich schuldig maken, strafbaar blijven.

Volgende artikelen worden dan ook opnieuw strafbaar gesteld in het Strafwetboek (titel X van boek II) :

- artikel 559,1° : beschadiging van roerende goederen
- artikel 561,1 : nachtlawaai
- artikel 563,2° : opzettelijke beschadiging van landelijke of stedelijke afsluitingen
- artikel 563,3° : feitelikheden of lichte gewelddaden

Niettegenstaande deze repenalisering, wordt voorzien dat voor dergelijke feiten ook een administratieve sanctie zal kunnen opgelegd worden. Deze feiten werden immers opgenomen in de opsomming van artikel 119bis, § 2, derde lid zodat de strafvordering vervalt twee maanden na ontvangst van het proces-verbaal indien de procureur des Konings niet reageert of heeft laten weten geen gevolg aan de feiten te zullen geven, waarna de feiten enkel nog administratiefrechtelijk kunnen worden gesanctioneerd. Indien de procureur des Konings binnen diezelfde termijn van twee maanden echter heeft laten weten dat hij een opsporingsonderzoek of gerechtelijk onderzoek heeft opgestart, vervolging heeft ingesteld dan wel oordeelt het dossier te moeten seponeren bij gebreke aan toereikende bezwaren, kan geen administratiefrechtelijke vervolging worden ingesteld.

I. 2. Vaststellingsbevoegdheid

Ingevolge de wet van 17 juni 2004 konden daartoe aangewezen gemeenteambtenaren vaststellingen doen in verband met inbreuken die uitsluitend gesanctioneerd kunnen worden met administratieve sancties in hun eigen gemeente, maar niet in een andere gemeente van de eigen politiezone. De huidige wet heeft hieraan verholpen door deze mogelijkheid te voorzien voor de gemeenteambtenaren van meergemeenten –politiezones. Hiertoe dient een overeenkomst gesloten te worden tussen de betrokken gemeenten. Op die manier kan de expertise van bepaalde ambtenaren (bv milieuambtenaren) ten dienste worden gesteld van de volledige zone, zal er meer eenvormigheid zijn en kan er tevens kostenbesparend worden opgetreden enz..

I. 3. Proceduriële wijzigingen

I. 3.1 Met betrekking tot de vaststellingen : procedure van overmaking

Voorheen was een termijn van 15 dagen – die aanvangt op datum van de aangifte of ambtshalve vaststelling - voorzien binnen dewelke de politieambtenaren of hulpagenten hun vaststellingen moesten overmaken aan de procureur des Konings en een afschrift aan de ambtenaar. Deze termijn wordt thans verlengd tot één maand aangezien de termijn van 15 dagen de kwaliteit van de vaststellingen niet ten goede komt. Met een uniforme termijn van één maand behoudt men de mogelijkheid om vlug te reageren op de door de wet geviseerde overlastfenomenen en wordt voorkomen dat anders steevast prioriteit zou dienen te worden gegeven aan de opsporing van overtredingen of wanbedrijven die ook afgehandeld kunnen worden met een administratieve sanctie. Bovendien zal men dan redelijkerwijze kunnen beschikken over een volledig dossier, zodat de kans dat nog bijkomende informatie zou moeten ingewonnen worden, geringer wordt. Voor de berekening van de termijn van één maand kan bij analogie worden verwezen naar het Gerechtelijk Wetboek en de aldaar geldende principes (de termijn van één maand wordt gerekend van de zoveelste tot de dag voor de zoveelste waarbij de termijn aanvangt de dag na die van de akte die hem doet ingaan en de vervalddag in de termijn inbegrepen is).

In de wet van 17 juni 2004 was evenmin een termijn bepaald waarbinnen de vaststellingen moesten worden overgemaakt aan de ambtenaar indien het ging om inbreuken die enkel administratiefrechtelijk worden gesanctioneerd en dit in tegenstelling met de processen-verbaal inzake “gemengde “ inbreuken waarvoor wel een termijn was voorzien (zie hoger, 15 dagen thans gebracht op 1 maand). De wetgever is hieraan tegemoetgekomen door voor deze louter administratieve inbreuken ook een termijn van één maand te voorzien.

Deze termijn van 1 maand is een dwingende termijn en de niet-naleving ervan heeft ingrijpende gevolgen. Er is immers geen mogelijkheid meer om een administratieve sanctie op te leggen indien deze termijn niet zou gerespecteerd worden. In die zin is het dan ook van het allergrootste belang dat op de processen-verbaal duidelijk wordt aangegeven wanneer het proces-verbaal werd overgemaakt. De dwingende termijn van één maand geldt enkel voor het proces-verbaal waarin de aanvankelijke vaststellingen werden opgenomen. Navolgende processen-verbaal waarin eventuele bijkomende informatie werd ingewonnen, vallen niet onder deze termijnvereiste en kunnen na het verstrijken van deze termijn, nog steeds worden overgemaakt. Het spreekt echter voor zich dat de korte verjaringstermijn van zes maanden waarbinnen

de ganse procedure dient doorlopen te worden, ertoe noopt dat alle beschikbare informatie zo vlug mogelijk bij de ambtenaar dient toe te komen. Zoals in de Memorie van Toelichting bij de wet van 20 juli 2005 aangehaald, wordt de sanctionerende ambtenaar geacht het proces-verbaal te hebben ontvangen twee dagen na de datum van verzending ervan.

Tevens wordt voorgeschreven dat er van de vaststellingen lastens minderjarigen die enkel gesanctioneerd kunnen worden met een administratieve sanctie, steeds een afschrift wordt overgemaakt aan de procureur des Konings. Het is immers niet omdat een minderjarige geen misdrijf heeft gepleegd, dat het jeugdparket niet zou moeten worden ingelicht. Het spreekt immers voor zich dat herhaaldelijke administratieve inbreuken er kunnen op wijzen dat de minderjarige zich in een problematische opvoedings situatie bevindt. Het is dan ook van groot belang dat het jeugdparket ook van de administratieve vaststellingen kennis kan nemen.

I. 3.2. Met betrekking tot de termijn voor reactie door de procureur des Konings

Voor de inbreuken op de artikelen 526, 537 en 545 S.W. die ook administratief kunnen worden gesanctioneerd bepaalde de wet van 17 juni 2004 dat de strafvordering verviel één maand na ontvangst van het proces-verbaal indien het parket niet reageerde. Deze termijn van één maand binnen dewelke de procureur des Konings de ambtenaar in voorkomend geval dient in te lichten, wordt thans verlengd tot twee maanden teneinde ervoor te zorgen dat het opsporingsonderzoek is afgerond en de procureur des Konings zijn beslissing om al dan niet strafrechtelijk te vervolgen, kan baseren op alle gegevens van het opsporingsonderzoek. Alzo zal het parket tevens de nodige tijd krijgen om inlichtingen in te winnen omtrent de opvoedingsomstandigheden van de minderjarigen terwijl dit in zeer veel gevallen noodzakelijk is om te kunnen oordelen of er al dan niet een gevolg moet worden gegeven aan de vaststelling van de inbreuk. De opnieuw gepenaliseerde inbreuken uit Titel X van boek II van het Strafwetboek vallen tevens onder deze regeling zodat ook hier een termijn van twee maanden gelaten wordt aan de procureur des Konings om zijn beslissing desgevallend te laten kennen.

De termijn voor inbreuken op de artikelen 327 tot 330, 398, 448, 461 en 463 S.W. die ook administratiefrechtelijk kunnen worden gesanctioneerd maar alleen in het geval dat het parket binnen een termijn van twee maand laat weten aan de gemeen-

telijke ambtenaar dat er een administratieve sanctie kan worden opgelegd, blijft ongewijzigd.

I. 3.3. Cumulatie van kwalificaties

Bij de wetswijziging van 2004 was geen regeling voorzien voor de gevallen van cumul van kwalificaties. Dit zijn situaties waarbij eenzelfde feit naargelang de kwalificatie zowel sanctioneerbaar is door een gemeentereglement als door een strafwet (bv. wildplassen, sluikstorten). Dit was echter wel het geval in de wet van 13 mei 1999.

Gelet op het adagium non bis in idem, spreekt het voor zich dat een dergelijke regeling terug dient opgenomen te worden in de nieuwe gemeentewet.

In dit geval dient te worden gehandeld volgens de procedure die geldt voor de “gemengde” inbreuken op de artikelen 526, 537 en 545 S.W. (en de gerepenaliseerde inbreuken op titel X van boek II van het Strafwetboek). De procureur des Konings beschikt dan ook over een termijn van twee maanden vanaf de dag van de ontvangst van het proces-verbaal, om de ambtenaar in te lichten dat een opsporingsonderzoek of een gerechtelijk onderzoek wordt opgestart, vervolging werd ingesteld dan wel dat hij het dossier wenst te seponeren bij gebrek aan toereikende bezwaren. Indien de procureur des Konings binnen deze periode geen bericht laat is enkel nog administratiefrechtelijke vervolging mogelijk.

I. 3.4. Verjaringstermijn

Voordien was de verjaringstermijn vastgelegd op 6 maanden, te rekenen van de dag waarop het feit gepleegd werd. Gelet op de verlenging van de termijn voor het opsturen van de vaststellingen naar de procureur des Konings of de ambtenaar en in voorkomend geval van de termijn waarbinnen de procureur des Konings zijn reactie dient ter kennis te brengen, moet deze termijn aangepast worden. De termijn wordt dan ook gewijzigd door te stellen dat de termijn van zes maanden begint te lopen vanaf de dag van de ontvangst van de vaststellingen of van het afschrift van het proces-verbaal door de ambtenaar. De ambtenaar wordt geacht van de vaststellingen kennis te hebben genomen twee dagen na de datum van de verzending ervan. Het is dan ook van het grootste belang dat op de weergave van de vaststellingen duidelijk de datum van verzending wordt vermeld.

Terzelfdertijd wordt thans bepaald dat binnen de zes maanden kennis dient te worden gegeven van de beslissing. Het volstaat derhalve niet enkel dat de beslissing wordt genomen binnen voormelde termijn, doch tevens dient zij ter kennis te zijn gebracht per aangetekende brief binnen diezelfde periode.

I. 3.5. wijzigingen in de procedure lastens minderjarigen

Er wordt thans uitdrukkelijk voorzien dat een administratieve boete kan worden opgelegd aan een persoon die ten tijde van de feiten minderjarig was maar op het ogenblik van de beoordeling van de feiten meerderjarig is geworden. In dat geval dient de procedure voor minderjarigen te worden toegepast en wordt de beroepsprocedure ingesteld bij de jeugdrechtbank.

Ouders, voogden of degenen die het gezag over de minderjarige uitoefenen, worden thans in alle stadia van de procedure betrokken, zowel in de procedure voor de ambtenaar als in de beroepsprocedure voor de jeugdrechtbank. Er wordt voorzien dat deze personen dezelfde rechten hebben als de overtreders zelf. Zo kunnen zij bij voorbeeld verweermiddelen voordragen, kunnen zij eveneens het dossier inzien, gehoord worden, beroep aantekenen bij de jeugdrechtbank enz... .Tevens wordt voorzien dat de beslissing waarbij een administratieve boete wordt opgelegd aan de minderjarige ook aan deze personen per aangetekend schrijven ter kennis wordt gebracht.

Tezelfdertijd is voorzien in een burgerlijke aansprakelijkheidsregeling. Immers, in het licht van de tenuitvoerlegging van de opgelegde administratieve geldboete, moeten de ouders, voogden of degenen die gezag hebben over de minderjarige burgerlijk aansprakelijk worden gesteld voor de betaling van de administratieve geldboetes.

Ofschoon er geen hoger beroep mogelijk is tegen het vonnis van de jeugdrechtbank waarbij er uitspraak wordt gedaan over het hoger beroep tegen de beslissing tot het al dan niet opleggen van een administratieve geldboete, is er toch de mogelijkheid ingevoerd voor de minderjarigen en de ouders, voogden of degenen die gezag over de minderjarige hebben om in het geval dat de jeugdrechtbank een beschermingsmaatregel oplegt in plaats van een administratieve boete, toch beroep in te stellen volgens de procedures omschreven in de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming die gelden voor de als misdrijf omschreven feiten. In aansluiting hiermede werd tevens bepaald dat de door de jeugdrechtbank opgelegde beschermingsmaatregel ten allen tijde conform artikel 60 van de jeugdbeschermingswet kan ingetrokken of gewijzigd worden.

I.3.6 Beroepsprocedure

Paragraaf 12 van artikel 119bis Nieuwe Gemeentewet werd tevens gewijzigd. Waar voorheen bepaald werd dat de gemeente beroep kan aantekenen tegen een beslissing tot het niet-opleggen van een administratieve geldboete, wordt thans gepreciseerd dat dit enkel het geval kan zijn voor zover de beslissing houdende oplegging van een administratieve geldboete wordt genomen door een aangewezen provincieambtenaar.

I. 4. afschriften

Een afschrift van het proces-verbaal of van de vaststellingen en een afschrift van de beslissing houdende al dan niet oplegging van een administratieve sanctie kan door de ambtenaar overgemaakt worden aan elke belanghebbende partij die hiertoe voorafgaandelijk een schriftelijk en gemotiveerd verzoek richt aan hem. Het zou hier bij voorbeeld kunnen gaan om een persoon die schade heeft geleden door het gedrag van de persoon aan wie een administratieve geldboete werd opgelegd. Het zal echter aan de ambtenaar toekomen de gegrondheid van het verzoek te beoordelen.

II. WIJZIGINGEN EN AANVULLINGEN BIJ DE OMZEND-BRIEF OOP 30BIS

II.1. Omzetting van de bedragen uit de wet van 13 mei 1999 na de invoering van de euro

In de omzendbrief OOP30bis is een vergissing geslopen bij de vermelding van de bedragen in euro. Ingevolge artikel 3 van de wet van 26 juni 2000 betreffende de invoering van de euro, worden de administratieve geldboetes immers de facto gedeeld door 40 zodat de bedragen van 10.000 Fr. en 2.500 Fr. thans dan ook dienen gelezen te worden als respectievelijk 250 euro en 62,50 euro.

II.2. Model van proces-verbaal/vaststelling

Bij de omzendbrief OOP30bis was een model van vaststelling bijgevoegd. Teneinde echter niet in tegenstrijd te zijn met de bestaande (gerechtelijke) modellen van proces-verbaal en om de invoering van de processen-verbaal in de elektronische databanken bij de politiediensten te garanderen, wordt gevraagd :

- voor de gemengde inbreuken, een “gewoon” proces-verbaal van vaststelling op te maken ;
- voor de louter administratieve inbreuken, de vaststelling op te nemen in een bestuurlijk verslag, conform het model gevoegd in bijlage.

Volledigheidshalve wordt hier ook nog opgemerkt dat het aan te bevelen is om, wanneer door de politiediensten verschillende strafrechtelijke inbreuken worden vastgesteld en waarbij één van de inbreuken ook kan afgehandeld worden door een administratieve sanctie, zij twee aanvankelijke processen-verbaal opmaken betreffende enerzijds de vaststellingen van de louter strafrechtelijk sanctioneerbare feiten en anderzijds de feiten die een gemengde inbreuk uitmaken en dat uiteraard enkel een afschrift van laatstgenoemd proces-verbaal wordt overgemaakt aan de sanctionerende ambtenaar. Hetzelfde geldt voor het geval er verschillende strafrechtelijke inbreuken worden vastgesteld én een louter administratief feit. Deze aanbeveling wordt gegeven in het licht van artikel 28 quinquies van het Wetboek van strafvordering dat stelt dat het opsporingsonderzoek geheim is. Het feit dat een sanctionerende ambtenaar kennis krijgt van strafbare feiten waaromtrent door het Openbaar Ministerie een opsporingsonderzoek wordt gevoerd doch die buiten het kader van de gemengde inbreuken vallen is immers moeilijk verzoenbaar met dit principe.

BIJLAGE : model van bestuurlijk verslag

Gelieve mevrouw, mijnheer de gouverneur, deze omzendbrief te willen overmaken aan de dames en heren burgemeesters en arrondissementscommissarissen van uw provincie.

De Minister van Binnenlandse zaken

P. Dewael

De Minister belast met het grootstedenbeleid

C. DUPONT

BIJLAGE : model van bestuurlijk verslag

**Gerechtelijk Arrondissement
Politiezone**

OF

**BESTUURLIJK VERSLAG
Gemeentelijke Administratieve Sancties**

Stad/Gemeente

OF

Nr

dd

Vervoersmaatschappij

Feiten :

Inbreuk artikel Politiereglement [Stad/Gemeente]

Plaats en tijdstip van de feiten :

Op/vanaf :

Te :

Betrokken partijen :

Verdachte

Slachtoffer

Getuige

Overgemaakt aan :

Gemeentebestuur te (Origineel)

[Politiezone (Afschrift)]

[in voorkomend geval : Jeugdparket te ...] (Afschrift)]

Verzonden op :

[De commissaris]:

GEMEENTELIJKE ADMINISTRatieve SANCTIES

Bijlage aan bestuurlijk verslag nr : dd

Wij, [identiteit en graad of functie vaststellers]

bij de Politiezone/Stad/Gemeente/Vervoersmaatschappij worden op
in kennis gesteld van/stellen vast

Aard van het feit :

Inbreuk op artikel Politiereglement [Stad/Gemeente]

Plaats en tijdstip van het feit :

Gemeente :

Straat :

Datum + uur

Betrokkene(n) :

Verdachte

Slachtoffer

Getuige

Vaststellingen :

Inlichtingen :

Bijlagen :

Afgesloten op

Waarvan akte,

FREQUENTLY ASKED QUESTIONS

1. Gemeenteambtenaren die inbreuken kunnen vaststellen in het kader van artikel 119bis Nieuwe Gemeenwet moeten, ingeval zij beschikken over een getuigschrift lager secundair onderwijs, een ervaring hebben van 5 jaar ten dienste van de gemeente, die nuttig is voor het uitoefenen van de functie. Wat wordt bedoeld met “de functie” ?

De term functie slaat op de vaststellingstaak die aan de gemeenteambtenaar wordt opgelegd. De betrokken persoon moet binnen de gemeente min. 5 jaar ervaring hebben in het uitvoeren van een taak die raakvlakken vertoont met de huidige vaststellingsfunctie die hem wordt toevertrouwd ; er dient derhalve een zekere aanwijsbare band te zijn tussen de voorheen uitgeoefende functie en de huidige taak.

2. Staat er een limiet op het aantal ambtenaren dat een gemeente kan aanduiden om inbreuken vast te stellen die aanleiding kunnen geven tot gemeentelijke administratieve sancties ?

Nee. Gemeenten zijn vrij in de aanduiding van het aantal ambtenaren dat zij wensen te gelasten met de vaststelling van gemeentelijke administratieve sancties. Dit behoort dan ook tot de lokale autonomie.

3. Dienen de gemeenteambtenaren die zullen aangesteld worden om inbreuken vast te stellen enerzijds en de ambtenaren die zullen aangesteld worden om de administratieve sancties op te leggen, in contractueel dan wel statutair verband aangenomen te zijn ?

Het staat de gemeente vrij te beslissen welke personeelsleden zij met deze taak wenst te belasten. De in de wet gebruikte termen zijn een algemene noemer voor personen die voor de gemeente werken.

4. Hoe dienen de bedragen van 10.000 Fr. en 2.500 Fr. uit de wet van 13 mei 1999 gelezen te worden na de omschakeling naar de EURO ?

Krachtens de bepalingen van de wet van 26 juni 2000 betreffende de invoering van de euro in de wetgeving die betrekking heeft op aangelegenheden als bedoeld

in artikel 78 van de Grondwet dienen de bedragen van de administratieve geldboetes gelezen te worden als waren het bedragen in euro, gedeeld door 40 (en niet door 40,3399). Zodoende dient 10.000 Fr. gelezen te worden als 250 euro en 2.500 Fr. als 62,50 EURO.

5. Hoe wordt een beslissing waarbij een administratieve geldboete opgelegd wordt, uitgevoerd in geval niet vrijwillig tot betaling wordt overgegaan ?

De beslissing tot oplegging van een administratieve geldboete is uitvoerbaar na het verstrijken van de beroepstermijn (één maand vanaf kennisgeving). Op dat ogenblik krijgt de administratieve beslissing dezelfde waarde als een vonnis en kunnen zich rechtstreeks wenden tot de gerechtsdeurwaarder teneinde tot gedwongen uitvoering te laten overgaan.

6. Kan een lid van de preventiedienst aangewezen worden als ambtenaar belast met het opleggen van de administratieve boete?

Het Koninklijk besluit van 7 januari 2001 voorziet dat de gemeenteraad de gemeentesecretaris aanwijst in de hoedanigheid van ambtenaar belast met het opleggen van de administratieve boetes. De gemeenteraad kan eveneens een ambtenaar aanwijzen van een niveau waarvoor een universitair diploma van de tweede cyclus of een gelijkaardig diploma is vereist. Dit houdt in dat indien de gemeentesecretaris niet beschikbaar is, de gemeenteraad een andere persoon van niveau I in dienst van de gemeente kan aanwijzen. De reglementering verbiedt niet dat deze persoon deel uitmaakt van de preventiedienst van de gemeente, maar deze optie wordt niet aanbevolen. Het preventiewerk is namelijk een “nabijheidswerk” dat het opbouwen van contacten of liever gezegd samenwerking met de inwoners van de gemeente met zich meebrengt. De rol van “sanctionerend” ambtenaar, maakt het door het repressieve aspect niet mogelijk preventieve acties te verwezenlijken.

7. Moeten de gemeenteambtenaren belast met het vaststellen van de overtredingen aan de voorwaarden met betrekking tot het diploma en/of de beroepservaring voldoen om toegang te krijgen tot de opleiding of kunnen zij de opleiding volgen voordat zij aan deze vereisten voldoen?

Het Koninklijk besluit van 5 december 2004 houdende vaststelling van de minimumvoorwaarden waaraan de gemeenteambtenaren moeten voldoen voorziet

vier cumulatieve voorwaarden, in het bijzonder die met betrekking tot het diploma en/of beroepservaring en die met betrekking tot de opleiding. Het Koninklijk besluit voorziet niet dat aan één voorwaarde moet worden voldaan vóór een andere.

Het is aan de gemeente zich ervan te vergewissen dat de ambtenaar aangewezen voor het vaststellen van de overtredingen aan alle gestelde voorwaarden voldoet.

8. Hoe kunnen de gemeenteambtenaren overtredingen vaststellen als het hun niet mogelijk is de overtreder te identificeren?

In bepaalde gevallen kan de overtreder met zekerheid worden geïdentificeerd. In alle andere gevallen kunnen de gemeenteambtenaren altijd de politiediensten verzoeken om de ontbrekende informatie aan te vullen. Als de gegevens uit het proces-verbaal, tenslotte, niet de mogelijkheid bieden de overtreder te identificeren, kan de procedure niet opgestart worden.

VOOR MEER EN GEACTUALISEERDE INFORMATIE AANGAANDE DE
GEMEENTELIJKE ADMINISTRATIEVE SANCTIES KAN U TERECHT OP
WWW.VPS.FGOV.BE.

CONTACTGEGEVENS FEDERALE OVERHEID

De ministers bevoegd voor deze materie zijn:

- de Minister van Binnenlandse Zaken - Patrick DEWAELE
- de Minister belast met het Grootstedenbeleid - Christian DUPONT

Voor meer info betreffende de materie en met concrete vragen kunt u terecht bij FOD Binnenlandse Zaken: Algemene Directie Veiligheids- en Preventiebeleid op :

- www.vps.fgov.be > rubriek Gemeentelijke Administratieve Sancties
- Juridische cel Algemene Directie Veiligheids- en Preventiebeleid
Waterloolaan 76 – 1000 Brussel
02/ 557.34.95
info.vpb@ibz.fgov.be

De brochure kan gedownload of bijbesteld worden via de site van de Algemene Directie Veiligheids- en Preventiebeleid: www.vps.fgov.be

